

ԶՕՐ. ԼԱՀՈՒՏ ՀԱՄԱՌՈՒՄԻ ՀԵՏ ՔՆՆԱՐԿԵՑ ԳԱՀԻՐԷԻ ԺՈՂՈՎԻՆ ԱՐԴԻՒՆՔՆԵՐԸ

Նախագահ ԿՕՐ. Ըմիլ Լահուտ երկէ Պապատայի մէջ ընդունեց արտաքին գործոց եւ արտերկրի լիբանանացիներու հարցերու նախարար Մահմուտ Համուտը, որուն հետ քննարկեց արտաքին գործոց նախարարներու արտակարգ ժողովին արդիւնքները եւ անկէ բխած պաշտօնական հարցազրուիչները, որ կ'արտայայտէ արաբական միացեալ կեցումը մը շրջանային պարզացումներուն եւ Իրաքի տագնապին նկատմամբ:

Համուտ յայտնեց, որ նախագահ Լահուտի փոխանցած է նաեւ ժողովին մասնակցած Եւրոպական Միութեան պատուիրակութեան հետ ունեցած իր հանդիպումին արդիւնքները, ինչպէս նաեւ Արաբական յառաջիկայ վեհաժողովին կայացման շուրջ կատարուած քննարկումները:

Համուտ ընդգծեց, որ նախագահ Լահուտի փոխանցած է նաեւ Լիբանան - Քուէթ ղիւանագիտական տագնապին մասին տեղեկութիւններ՝ աւելցնելով, որ Քուէթ քոյր երկիր մըն է, որուն հետ Լիբանան կը վայելէ պատմական յարաբերութիւններ:

Նախագահ Լահուտ ընդունեց նաեւ Կրօսաշրջութեան նախարար Քարամ Քարամը, որուն հետ քննարկեց Կրօսաշրջութեան մարպին առնչուած հարցեր եւ նոր ծրագիրներ:

Նախագահ Լահուտի այցելեց Ֆրանսական բարգաւաճման հաստատութեան նախագահ Ժան Միշէլ Սեվերինո, ընկերակցութեամբ Լիբանանի մէջ Ֆրանսայի դեսպան Ֆիլիպ Լը Քուրթիէի:

Հանդիպումին Սեվերինո յայտնեց, որ Ֆրանսա բոլոր պատրաստութիւնները կատարած է «Փարիզ-2» ժողովին Լիբանանի խոստացած իր 500 միլիոն եւրոյի գումարը տրամադրելու համար:

Նախագահական պալատի հիւրերէն դարձան նաեւ Ընկերային Ապահովագրութեան Ազգային Մատուցի ընդհանուր տնօրէն Մոհամէտ Քարաքի, Լիբանանի մէջ Հոլանտայի դեսպան Ժան Փիէ Բիլվէլ տը Չուան եւ Լիբանանի մէջ ԵՈՒՆԵՍԿՅի ներկայացուցիչ Աքրիմ Պիրեթի:

ՓՈԹՈՐԻԿԻՆ ԴԷՄ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ներքին գործոց եւ քաղաքացիութեան հարցերու նախարար Էլիաս Մըր երկէ իր գրասենեակին մէջ գլխաւորեց ապահովական ժողովի մը, որուն ներկայ գտնուեցան նախագահական պալատի անդամներու նիստը, որուն ընդհանուր տնօրէն ԿՕՐ. Մարուան Չէյն, ինչպէս նաեւ փոխարտական այլ պատասխանատուներ: Նախարար Մըր հրահանգեց ապահովական բոլոր ուժերը, հրշէջներու խումբերը, քաղաքացիական պաշտպանութեան ուժերը եւ բանակի միաւորները կազմ ու պատրաստ վիճակի մէջ պահել, ընդառաջելու համար քաղաքացիներու պահանջներուն փոթորիկի մը պարագային:

Ներքին գործոց նախարարութեան կեդրոնատեղիին մէջ ստեղծուեցաւ գրասենեակ մը, ուր կրնան դիմել տարբեր շրջաններու մէջ փոթորիկի պահուն օժանդակութեան պէտք ունեցողները. ուել քաղաքացի կրնայ հեռաձայնել 1733 թիւին՝ շտապ օգնութեան համար:

«ԱՆՂՐԱՆԻԿ» ՄԵԼԱՎՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՆ
Ե. Բ. Ը. Ս. Ե. Ե. Ը.
ԵՐԱՃՅԱԿԱՆ ԸՆԴՄԻՋՈՒՄ - 2
«ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՕՓԵՐԱՅԻ ԾԱԳՈՒՄՆ ՈՒ ՉԱՐԳԱՅՈՒՄԸ»
Կը ներկայացնէ՝
ԴՈՎՏ. ՆՈՐԱ ՍԱԼՄԱՆԵԱՆ
Հինգշաբթի, 20 Փետրուար 2003, երեկոյեան ժամը 8:00ին, Ե. Բ. Ը. Ս. Տեմիրճեան կեդրոն, 5րդ յարկ:

ՄԱՀԱՉԴ

Տիրար Գէորգ Արմէնեան
Տէր եւ տիկին Կարօ եւ Ալլին Քիւրքեան
Տիրար Ալան Ոսկերիչեան
Տիրար Սարգիս Արմէնեան
Տէր եւ տիկին Օհան եւ Կասիա Արմէնեան
Տէր եւ տիկին Ատուրշան եւ Նորա Արմէնեան
Տէր եւ տիկին Յակոբ եւ Վերենա Սարգիսեան
Տէր եւ տիկին Ջարեհ եւ Ժանէթ Սարգիսեան
Տէր եւ տիկին Ժողովի եւ Մարո Լուսինի
Տէր եւ տիկին Նազիկ եւ Շողիկ Տիմիճեան
եւ համայն ազգականներ կը գոված իրենց կնոջ, մօր, քրոջ, ազգականին եւ հարազատին:

ԳՈՋԷԹ ԱՐՄԵՆԵԱՆԻ

(Ծնեալ՝ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ)

անակնկալ մահը, որ պատահեցաւ Կիրակի, 16 Փետրուար 2003ին, «Հարուն» հիւանդանոցին մէջ:

Յուզարկաւորութեան պաշտամունքը պիտի կատարուի Չորեքշաբթի, 19 Փետրուար, կէսօրէ ետք ժամը 1:00ին, էջրեֆիէի Հայ Աւետարանական եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Ֆրանսայի Երազմէի Հայ Աւետ. գերեզմանատուն:

- Ներկայ ընդունելի իրրեւ մահազոյ:
- Ցաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը Մգհեր, դեղարան «Մգհեր» վրայ, «Եփրեմեան» շէնք, 7րդ յարկ, Չորեքշաբթի 19, Հինգշաբթի 20 եւ Ուրբաթ 21 Փետրուարին, հեռաձայն՝ 04-716488 եւ 03-307321:
- Կը խնդրուի փոխան ծաղկեպսակի նուիրատուութիւն կատարել էջրեֆիէի Հայ Աւետարանական եկեղեցւոյ:

ԼԻԲԱՆԱՆ - ՔՈՒԷՅԹ ԴԻՒԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱԿ

Լիբանանեւթուէյ-թեան յարաբերութիւնները երկէ թեւակոխեցին տագնապալի հանգրուան մը, երբ Քուէթի արտաքին գործոց նախարարութիւնը իր մօտ կանչեց Քուէթի մէջ Լիբանանի դեսպան Սալէտ Մուսթաֆա Քիլանին, անոր յայտնելու համար Քուէթի պարտքը Գահիրէի մէջ կայացած արաբ արտաքին գործոց նախարարներու ժողովին Լիբանանի կեցումը ղեմ: Միւս կողմէ, Քուէթի խորհրդարանին մէջ շարք մը երեսփոխաններ պահանջեցին տուն կանչել Լիբանանի մէջ Քուէթի դեսպանը իբրեւ բու

ունեցած իր հանդիպումէն ետք: Իսկ պատասխանելով հարցումի մը՝ Քուէթի լիբանանեւթուէյի կարգ մը երեսփոխաններու պահանջին մասին, թէ պէտք է կասեցնել Լիբանանի յատկացումը օժանդակութիւնները եւ տուն կանչել Պէյրութի մէջ Քուէթի դեսպանը, Հարպի ըսաւ, որ Քուէթի խորհրդարանը կը կանչուի ժողովրդավարական կարգերով եւ ամէն ոք ունի խօսքի ապաստութիւնը, սակայն սահկա չի նշանակեր, թէ իրաքանչիւր երեսփոխանի արտայայտութիւնը պաշտօնական կեցումը մըն է:

ՏՈՒՐՔԵՐՈՒ ՄԱՐԶԻՆ ՄԷՋ

ԼԻԲԱՆԱՆ - ԿԻՊՐՈՍ ԸԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐ

Ելեւմուտքի նախարար Ֆուատ Մինիորա երկէ կիպրացի իր պաշտօնակիցին՝ Թաքի Բլեթիտիսի հետ ստորագրեց համաձայնագիր մը՝ արգիլելու համար երկու երկիրներուն միջեւ տուրքերու կրկնապատկումը, ինչպէս նաեւ քաջալերելու համար ներդրումները: Մինիորա նկատել տուաւ, որ համաձայնագիրին ստորագրութիւնը կ'իյնայ պանաբանական մարպերու մէջ յարաբերութիւններու ամրապնդման շրջա-

գծէն ներս, ինչպէս նաեւ կը միտի աշխուժացնել երկու երկիրներուն միջեւ առեւտրական եւ կրօնաշրջանային յարաբերութիւնները: Բլեթիտիս դրուատեց Լիբանան - Կիպրոս երկկողմանի ստորագրութիւնները եւ յոյս յայտնեց, որ գործակցութեան համաձայնագիրներ կը ստորագրուին նաեւ տնտեսական եւ գործատէրերու գործակցութեան մարպէն ներս: Անդրադառնալով

ՊԵՐՐԻ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՄԵՎԵՐԻՆՈՆ

Խորհրդարանի նախագահ Նեպի Պրորի երկէ ընդունեց բարգաւաճման ֆրանսական հաստատութեան նախագահ Ժան Միշէլ Սեվերինոն, որուն կ'ընկերանար Լիբանանի մէջ Ֆրանսայի դեսպան Ֆիլիպ Լը Քուրթիէ: Հանդիպումէն ետք Սեվերինո յայտնեց, որ տեսակցութիւններ պիտի ունենայ նաեւ վարչապետ Ռաֆիք Տարիքի, ելեւմուտքի նախարար Ֆուատ Մինիորայի եւ Կեդրոնական Դրամատան կառավարիչ Ռիատ Սալամէի հետ: Ան ըսաւ, որ իր այցելութիւնը կը հետապնդէ երկու նպատակներ: Առաջինը կը կեդրոնանայ «Փարիզ-2» ժողովին՝ Ֆրանսայի կողմէ Լիբանանի խոստացումը 500 միլիոն եւրոյի յատկացման վրայ, իսկ

Եւտրի Լալի: Հանդիպումին ընկերակցեցան Լիբանան - Բրիտանիա երկկողմանի յարաբերութիւնները. առաջարկուեցաւ կազմել խորհրդարանական լիբանանեւթուէյի միջեւ յարաբերութիւններու սերտացման հեռանկարով:

Պրորի ընդունեց նաեւ երեսփոխան Միշէլ Մըրը, խորհրդարանի փոխ նախագահ Էլի Ֆրայիլի եւ երեսփոխաններ՝ Սասա Տըրուանն ու Ժան Օպէտը:

«ԱՉԳԱԿ»Ի ՖՈՆՏԻՆ

• Առ ի քաջալերանք «Ազգակ»ի կայքէջին սկսելուն Կիպրոսէն տողք. Գասպար Թաշճեան կը նուիրէ 50 տուրք:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հայկական Երեսփոխանական Գրասենակը ամէն օր առաւօտեան ժամը 9:00էն կ'ստոր ետք ժամը 5:00 կ'ընդունի դիմումներ՝ հետեւեալ ծառայութիւններուն համար:

- 1) Հիւանդանոցային առողջապահական (ուիզա եւ պետական հիւանդանոցային բուժում):
- 2) Ընկերային Ապահովութեան Ազգային Սնտուկ (Տամո):
- 3) Ծանր եւ երկարատեւ բուժման կարօտ հիւանդութիւններու դեղորայքի ապահովում:
- 4) Գաղթականներու նախարարութեան հետ առնչուող հարցեր:
- 5) Բնակարանային հարցերու նախարարութեան (իւրեմ) դիմումներ:
- 6) Աշխատանքի նախարարութեան հետ առնչուող հարցեր:
- 7) Քաղաքացիութիւններու հետ կապուած հարցեր:
- 8) Ընդհանուր Ապահովութեան Սպասարկութեան (ԱՍՏ) դիմումներ:
- 9) Դատական եւ իրաւաբանական հարցերու մասին խորհրդակցութիւն եւ ցուցմունքներ:

Դիմողները պէտք է ներկայանան «Ճաղոցեան» կեդրոն, երկրորդ յարկ, Երեսփոխանական Գրասենակ եւ կամ նախքան ներկայանալը հեռաձայնել 01 - 259881 եւ 01 - 242582 թիւերուն: Այսուհետեւ ամէն Հինգշաբթի առաւօտեան ժամը 9:00էն 11:00 Երեսփոխանական Գրասենակ ներկայ պիտի ըլլայ Երեսփոխանութեան մարմնակրթութեան նախարար Սեպուհ Յովսէփեան, որ պիտի ընդունի քաղաքացիներուն դիմումը:

ԸՆԿԱԿԱՆ ԵՐԵՏՓՈՒՆԱԿԱՆ ԳՐԱՍԵՆԱԿ

ԱԿՆԱՐԿ

ՎԵՐՋԻՆ ԽՕՍՔԸ ԿԸ ՊԱՏԿԱՆԻ ԺՈՂՈՎՈՒՐԻՆ

2003ի առաջին իսկ օրէն, Հայաստանի տարածքին նախագահական ընտրապայքարը ծաւալած էր արդէն մեծ թափով: Թեկնածուները ներկայացուցած էին իրենց ծրագիրը (որոնցմէ շատերը սակայն կէս կատար) եւ տարբեր քարոզարշաւներով կ'աշխատէին համոզել ժողովուրդը, որ վերջին հաշուով պիտի ըլլայ միակ վճռողը: Քարոզարշաւի օրերուն, մեր մամուլի էջերէն մենք առօրեայ հետեւողականութեամբ անդրադարձանք բոլոր երեւոյթներուն, կատարեցինք մեր մատնանշումները եւ ըստ այնմ ճշդեցինք մեր կեցումաձքը:

Այսօր պիտի ընտրուի մեր երկրին նոր նախագահը: Եւ որովհետեւ ընդհանրապէս նոր ընտրութիւնը սկսելուով կը կատարուի նախորդ շրջանի գործունէութեան ըստ էութեան քննարկման արդիւնքներուն հիման վրայ, հարկ է, որ կրկնելու գնով անգամ մը եւս ամփոփ ձեւով ներկայացնենք մեր գնահատած արդիւնքը, զոր եկրակացուցած ենք շաբաթներէ ի վեր կատարուող հրապարակային քննարկումներէ ետք: Ըսինք. մեր մամուլը բազմիցս արտայայտուեցաւ Հայաստանի նախագահական ընտրութիւններուն մասին եւ անցնող հնգամեակի գործունէութիւնը առարկայականօրէն քննարկելէ ետք, բացթողումներն ու յաջողութիւնները կ'ընդգծէ ետք յանգեցաւ աւելի դրական եկրակացութեան քան ժխտական, առաւելաբար հիմնուելով արտաքին քաղաքականութեան վրայ, ու մանաւանդ մեկնելով համապայլծակի հիմնահարցերէ: Եւ որովհետեւ այսօրուան ութ թեկնածուներուն մէջ այդ իմաստով Ռոպէրթ Քոչարեան անկապակած կը գրաւէ առաջին դիրքը, ապա մենք խղճի ամենայն հանգրստութեամբ կը պաշտպանենք անոր թեկնածութիւնը եւ մեր վստահութեան քուէն կու տանք իրեն, իսկ հայրենի մեր ժողովուրդը իր վճռորոշ քուէով չի վարանալ մանաւանդ վերջնական համաձայնական տուեալներով օժտուած նախագահ Քոչարեանը:

Վստահաբար այսօր առաւօտեան կանուխ ժամերէն սկսեալ ու մինչեւ երեկոյ, մայր հողին վրայ ապրող մեր հայրենակիցները՝ անտեսելով օդերեւութաբանական աննպաստ պայմանները՝ խիտ, քաղաքակիրթ ու գիտակից շարքերով պիտի ուղղուին քուէատուփ, ամենայն թափանցիկութեամբ կատարեն քաղաքացիական իրենց պարտաւորութիւնը եւ միաժամանակ տէր կանգնին իրենց «սրբապան» իրաւունքին՝ քուէին, ի խնդիր պայծառ ապագայի, բարգաւաճ, կայուն ժողովրդավար ու հպօր հայրենիքի, որ պիտի հանդիսանայ անոր ու հաստատ հիմնաքարը Ամբողջական Հայաստանին:

ՀՐԱՉ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ս. թ. Փետրուարի 19ին կայանալիք Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահի ընտրութիւններին առնչութեամբ, Լիբանանում ՀՀ դեսպանութիւնը յիշեցնում է, որ Լիբանանում բնակուող կամ գտնուող, ընտրական իրաւունք ունեցող Հայաստանի Հանրապետութեան քաղաքացիները, որոնք առ այսօր յայտ չեն ներկայացրել ընտրողների ցուցակներում ընդգրկուելու համար, կարող են մասնակցել ընտրութիւններին՝ ընդգրկուելով լրացուցիչ ցուցակներում:

Դեսպանութիւնը նաեւ տեղեկացնում է, որ ընտրութիւնների օրը Պուրճ Համուտի քաղաքապետարանի հրապարակից ժամը 13:00ից մինչեւ 19:00 կը կատարուի ընտրողների անվճար փոխադրում ՀՀ դեսպանութիւն:

ԼԻԲԱՆԱՆՈՒՄ ԸՆԿԱՍՏԱՆԻ ԴԵՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ

Հայ Կաթողիկէ

ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ

Արուեստից Վարժարան

Բացում Գ. երկամսեակի

Անգլերէն եւ Օտար Լեզուներ Համակարգիչ Դիմայարդարում սկիզբը՝ 24 Փետրուար, 2003

Համակարգիչի տիւ դասընթացը՝ ամսական միայն 25 հազար լ.ո.

260504
www.mesrobian.com

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հայկական Երեսփոխանական Գրասենակը ամէն օր առաւօտեան ժամը 9:00էն կ'ստոր ետք ժամը 5:00 կ'ընդունի դիմումներ՝ հետեւեալ ծառայութիւններուն համար:

- 1) Հիւանդանոցային առողջապահական (ուիզա եւ պետական հիւանդանոցային բուժում):
- 2) Ընկերային Ապահովութեան Ազգային Սնտուկ (Տամո):
- 3) Ծանր եւ երկարատեւ բուժման կարօտ հիւանդութիւններու դեղորայքի ապահովում:
- 4) Գաղթականներու նախարարութեան հետ առնչուող հարցեր:
- 5) Բնակարանային հարցերու նախարարութեան (իւրեմ) դիմումներ:
- 6) Աշխատանքի նախարարութեան հետ առնչուող հարցեր:
- 7) Քաղաքացիութիւններու հետ կապուած հարցեր:
- 8) Ընդհանուր Ապահովութեան Սպասարկութեան (ԱՍՏ) դիմումներ:
- 9) Դատական եւ իրաւաբանական հարցերու մասին խորհրդակցութիւն եւ ցուցմունքներ:

Դիմողները պէտք է ներկայանան «Ճաղոցեան» կեդրոն, երկրորդ յարկ, Երեսփոխանական Գրասենակ եւ կամ նախքան ներկայանալը հեռաձայնել 01 - 259881 եւ 01 - 242582 թիւերուն: Այսուհետեւ ամէն Հինգշաբթի առաւօտեան ժամը 9:00էն 11:00 Երեսփոխանական Գրասենակ ներկայ պիտի ըլլայ Երեսփոխանութեան մարմնակրթութեան նախարար Սեպուհ Յովսէփեան, որ պիտի ընդունի քաղաքացիներուն դիմումը:

ԸՆԿԱԿԱՆ ԵՐԵՏՓՈՒՆԱԿԱՆ ԳՐԱՍԵՆԱԿ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒՔԻՆԵՐ

Փետրուար 19ին Հայաստանի նախագահական, ապա նաև Մայիս 25ին կայանալիք երեսփոխանական ընտրությունները համահայկական հարցեր են, եւ, այդ առումով, կը շահագրգռեն հայրենիքի թէ արտերկրի մէջ գործող բոլոր կուսակցութիւններն ու համայն հայութիւնը:

Ընտրութիւններուն կայուն, օրինական, ազատ, արդար եւ ժողովրդավար սկզբունքներով կայացումն ալ անհրաժեշտ է ներկայ քաղաքական հանգրուանին՝ Հայաստանի դեպի ժողովրդավար կարգեր ու պետականութեան ամրացում իր երբէք ամբողջացնելու հիգիւն, դերին ու առաքելութեան որոշակի առաւելագոյն փաստը հարթելու եւ ձեւաւորելու էական ազդեցութեան ի խնդիր:

Հայաստանը ներկայիս կը գտնուի Հանրապետութեան նախագահի հերթական ընտրութեան շեմին: Նախընտրական պայքարն ալ առիթ կու տայ, որ տարբեր քաղաքական ուժեր յստակացնեն իրենց արժեքային ծրագրերն ու հենարաններն ու դիրքորոշումները:

Քուեարկութիւնն ու ընտրութիւնը իւրաքանչիւր քաղաքացիի ժողովրդավարական իրաւունք է, իսկ թեկնածուներուն համար հսկայական պատասխանատուութիւն՝ պետութեան եւ ժողովուրդին հանդէպ:

1998ին Հայաստանի իշխանափոխութեամբ հիմը դրուեցաւ պետական քաղաքականութեան նոր ուղի-գիծի մը: Պետութեան ներքին եւ արտաքին ոլորտներուն մէջ ազգային-պետական արժեքներէ ու սկզբունքներէ թելադրուած նոր առաջադրանքներ որդեգրուեցան միջազգային ասպարեզին մէջ՝ արտաքին հաւասարակշռուած նոր քաղաքականութեան մը դրսեւորումով եւ մեր հիմնահարցերը արժանապատիւ կերպով արձարծելով ազգային շահերէ բխող եւ գանձեր պետական քաղաքականութեան քաղաքական վերածելով:

Իշխանափոխութեամբ երկրին դեկը ստանձնած նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեանը երկրի կայունութեան պահպանման ի խնդիր նախաձեռնութիւններ ստանձնեց հայրենաբնակ ժողովուրդը ոյրերգական ցնցումներէ գերծ կացուցելու համար: Զուգահեռաբար՝ քաղաքական եւ կառավարման համակարգերու բարեփոխման ուղղուած ժողովրդավարացման գործընթացը ապահովելով քաղաքացիական հասարակութեան մէջ ձեւաւորուեցաւ վստահութեան յոյս, իսկ տնտեսութեան մէջ կատարուած տեղաշարժը, աշխատատեղերու յանելումը, բնակչութեան եկամտի համեմատական անը, Ադրի Գոտիի վերականգնումը, ընկերային ծայր աստիճան լարուած վիճակի բարելաման նախաշնչաները, շինարարութեան ծաւալներու բափր, աղբատուրեան յարգահարման որոշակի քայլերը նոր իրականութեան մը

յոյսը ներշնչեցին: Այսօր տնտեսութիւնը, թէեւ դանդաղ, բայց յարաճուն զարգացման մէջ է:

Այսուհանդերձ, ընկերային-տնտեսական արդար հասարակութիւն ստեղծելու ասպարեզին մէջ արդիւնքները անբաւարար են, քատրային եւ իրաւական համակարգերու բարեփոխման հարցերու մէջ անհրաժեշտ վճարակաւորութիւն ցուցաբերուած չէ, ստուերային տնտեսութիւնը, կաշառակերութիւնը, տնտեսական սնի արդիւնքները արդար ձեւով վերաբաշխելու գծով գոյութիւն ունեցող բեւեռացումը նուազեցնելու կարգաւորուած աշխատանք պէտք է տարուի: Անշուշտ որ Քոչարեանի գործունեութեան արդիւնաւետութիւնը խոչընդոտող շարք մը առարկայական եւ ենթակայական պատճառներ կան, որոնք ժառանգուած ու սերտահած են Լեւոն Տէր Պետրոսեանի իշխանութեան թաւանուած ու կազմալուծուած վարչատնտեսական համակարգի, ներքաղաքական ու արտաքին տնտեսական գործընթացներու բացասական ազդեցութեան պատճառով:

Վերոյիշեալ փաստարկումները նկատի ունենալով է, որ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնը քաղաքական համագործակցութիւններու իրրեւ հիմը ընդունելով ազգային շահերու առաջահերթութիւնը որոշած է պաշտպանել Ռոպէրթ Քոչարեանի նախագահական թեկնածութիւնը՝ ծրագրային ու գաղափարա-քաղաքական սկզբունքներով, որպէսզի պետականութեան եւ ժողովուրդի վաղուան օրը ձեւաւորուի ու նպաստաւոր պայմաններ ստեղծուին յառաջիկայ հինգ տարիներուն հայրենիքը հզօրացնելու համար:

Առանձին կարեւորութեամբ պէտք է արձագրքել, որ Ռոպէրթ Քոչարեանի ընտրանքներն ու կեցածըները մեծ չափով կը համընկնին Հ. Յ. Դ. ի, այլեւ հայրենի թէ արտերկրի մեր ժողովուրդի կեցածըներուն, ինչպէս Արցախի հարցի լուծման բանակցային գործընթացը, Զուախրի հայութեան ընկեյ-ային-տնտեսական ծանր վիճակի բարելաման հետապնդումը, Հայաստան-Սփիւոք յարաբերութիւններու ամրապնդման քայլերը, Հայ Դատի, հայկական պահանջատիրութեան եւ Յեղասպանութեան նախաձեռնողութեան ազգային ուղղուածութիւնը: Իսկ Հոկտեմբեր 27ին ետը Հայաստանի քաղաքական կայունութիւնը, ցնցումային իրավիճակը ձեւաւորեց կերպով հակակշռուեցան Քոչարեանի դեկավարման շնորհիւ:

Հայաստանն ու հայութիւնը կանգնած են իսկապէս լուրջ ընտրանքի առջեւ: Յառաջիկայ ընտրութիւնները պիտի ձեւաւորեն երկրի եւ ժողովուրդի ապագան, պատասխանատուութեան մը:

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ «ԱԶԱՏ ՕՐ»Ի

Այսօր Հայաստանի մէջ տեղի պիտի ունենան նախագահական ընտրութիւններ: Ուր թեկնածուներ կը պայքարին երկրին բարձրագոյն պաշտօնին համար, մինչ ընտրելու իրաւունք ունեցող քաղաքացիներուն թիւը կը կազմէ 2,295,300 (նախորդ ընտրութիւններուն՝ 2 միլիոն 235 հազար): Ընտրութիւններուն հետեւելու համար իրենց դէտերն ու պատուիրակութիւնները Հայաստան ուղարկած են ԵԱՀԿը, Եւրոպական Խոր-

հուրը, ԱՊՀԸ եւ միջազգային կազմակերպութիւններ: Նոյն առաքելութեամբ պիտի զբաղին նաեւ բազմաթիւ տեղական կազմակերպութիւններ:

Ընտրութիւններուն յաղթական կը նկատուի այն թեկնածուն, որ կը ստանայ բոլորէրու պարզ մեծամասնութիւնը, այսինքն՝ 50 առ հարիւրէն աւելին: Հակառակ պարագային, տեղի կ'ունենայ ընտրութիւններու երկրորդ փուլ մը, երկու շաբաթ ետը,

ՀԱՄԱԲԵՐԵՂ ԹԷ ՉՀԱՄԱԲԵՐԵԼ

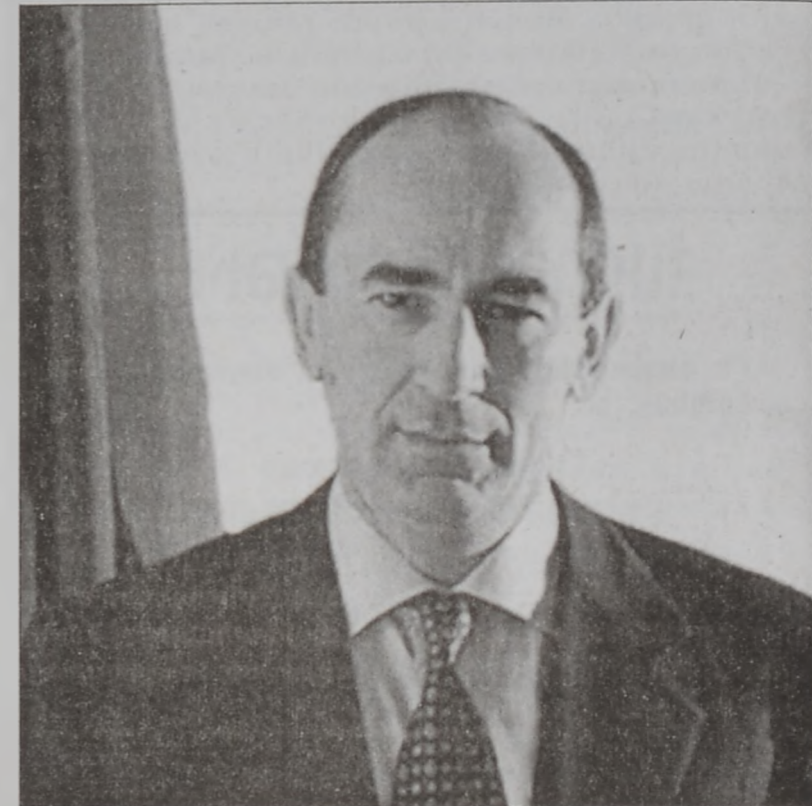
Եղերաբախտ Տիգրան Նաղդալեանի հրապարակ նետած կարգախօսն էր՝ «Մի քիչ էլ համբերեմք, ամէն ինչ լաւ կը լինի»:

Այսօր այդ կարգախօսին հաւատացողներու, կամ զայն պարզապէս գործող իշխանութեան կողմէ իր աթոռը պահպանելու նպատակով մէջտեղ նետուած քարոզչական խաղ նկատողներու քանակական յարաբերակցութիւնն է, որ պիտի յստականայ:

Գործող նախագահի ընտրապայքարի քարոզչութեան հիմքն ալ, գրեթէ նոյն կարգախօսն էր. առաջին հնգամեակին հնարաւորինս գործ կատարուած է, որ կ'արդարացնէ երկրորդ առիթ մըն ալ ստանալու նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեանի եւ իր դաշնակիցներու ակնկալութիւնը, որպէսզի նախ առաւել մեծ ծաւալներով շարունակուին աշխատանքները ու առաւել մեծ թիւով մարդիկ ընդգրկուին իրենց կեանքի պայմանները շօշափելիօրէն բարելաւողներու շարքերուն մէջ:

Համբերողները, որոնք պիտի քուէարկեն նախագահի օգտին, առաջին հերթին այն խաւէն պիտի գան, որ դոյզն իսկ չափով գոնէ զգացած են տնտեսութեան շարժի բարիքները: Խոստումները, նոյնիսկ հարեւաններու բարգաւաճման փաստը դիտար թէ համոզիչ նկատուին վերջին տարիներուն թշուառութեան ճիրաններուն մէջ բռնուած ու անոնցմէ ազատուելու յոյսը արդէն կորսնցուցած մարդոց:

Համբերող ու նախագահին երկրորդ առիթ տալու տրամադիր կրնան ըլլալ անոնք, որ վերջին հինգ

դէմ պայքարին վրայ, նպատակասլացութիւն պիտի մտցնէ պետութեան բարձրագոյն պաշտօնեաները նշանակելու գործընթացին մէջ, յստակօրէն պատգամելով իր անհանդուրժողութիւնը պետական համակարգը կրճող այդ յոռեգոյն երեւոյթին հանդէպ:

Երկրին տնտեսական վերելքը, ժողովուրդին բարոյանոգեբանական վիճակի բարելաւումը, ըստ ին-

ծի, կախեալ է այս ցաւոտ խնդիրին լուծումէն: Ժողովուրդը իր ապագային հանդէպ կրնայ լաւատես ըլլալ միայն եթէ հաւատայ, որ պիտի ազատագրուի կաշառակեր, աւելի ճիշդը՝ իր հոգին ուսող պաշտօնեաներու քանակէն, ու պիտի ունենայ պետութիւն, որ հաւատարիմ ըլլալով իր կոչումին, պիտի աշխատի իր իրաքանչիւր քաղաքացիին համար զարգացման ու յառաջդիմութեան հաւասար առիթ ստեղծել: Միայն այդ առեւ է, որ այսօրուան թշուառ կրնայ դատապարտուած չզգալ ինքզինքն ու համբերել այնքան, որ անհրաժեշտ է, այնքան, որ կարելի ըլլայ յաղթահարել երկրին առջեւ ծառայող առարկայական խոչընդոտները:

Կրցա՞ւ նախագահ Քոչարեան իր ընտրաքաղաքի ընթացքին, Հանրապետութեան տարածքին գրեթէ ամէն համայնք այցելութեան իր հելքին մէջ այն վստահութիւնը ներշնչել քուէարկողներուն: Կրցա՞ւ անոնց մէջ կոտրել անցեալի դառնագոյն փորձառութեանց շնորհիւ արմատաւորուած կասկածը՝ իշխանաւորներու անշահախնդրութեան ու ժողովրդաւնորդութեան հանդէպ: Հասկնալի է, թէ նախագահին որքան դժուար պիտի ըլլար այդ հաւատքը ներշնչել իր ընտրողներուն, երբ գիւղացի ու քաղաքացի քուէարկողը նախագահ - թեկնածուն կը տեսնէ սակաւին շրջապատուած նոյն պաշտօնեաներով:

Ի՞նչպէս կարելի է արդարացնել այդ շրջապատը, այն ալ լուելեայն:

Ի՞նչպէս համոզել, առանց բացայայտօրէն այդ մասին խօսելով, որ այս հանգրուանին անոնցմէ ձեռքազատիլը կը վստահէ իր ընտրութիւնը, այսինքն, իր լաւագոյն մտադրութեանց իրականացման հնարաւորութիւնը, որովհետեւ ընտրական մեքենան, դժբախտաբար, կարելի չէ շարժել առանց այդ պաշտօնատարներու օժանդակութեան եւ հետեւաբար, այս անգամ ալ, բայց արդէն վերջին անգամ, տուրք կը տրուի այդ անցանկալիներուն:

Ես համոզուած եմ, ու իմ համոզումս չի բխիր սոսկ այդ զգայնութիւններէ, այլ՝ գործող նախագահին աշխատանքի արդիւնքի գնահատումէն, հանրապետութեան դիմագրաւած խնդիրներու լուծման ի խնդիր իր հետեւողական ճիգէն, գանձը յաղթահարելու իր վճռակալութեանէն:

Կ'արժէ համբերել: Մանաւանդ որ չհամբերելով կրնանք կորսնցնել նոյնիսկ ձեռք բերուածը:

տարիներուն պետական պաշտօնեաներու կամայականութիւններուն ու չարաշահումներուն զոհ գացած չեն: Միւս խումբը, անոնք, որոնք յաճախ դէմ յանդիման եկած են կաշառակեր «չինովնիկ»ներու, անշուշտ աւելի մեծաթիւ է: Այս խումբէն գործող նախագահին կրնան քուէ տալ անոնք, որ պիտի հաւատան՝ թէ Քոչարեան երկրորդ եւ վերջին անգամ այդ բարձրագոյն աթոռին նստելու պատիւը եթէ ստանայ, հայոց պատմութեան մէջ իր արժանաւոր տեղը պիտի փորձէ ամրագրել բեկումնային փոփոխութիւն բերելով մասնաւորաբար այս մարզին մէջ, արմատականօրէն մաքրելով պետական կառոյցը մակարոյծ պաշտօնատարներէն:

Ես հաւատացողներէն եմ, որ այդպէս ալ պիտի ըլլայ. թեկնածու Քոչարեանը, իր նախագահութեան երկրորդ շրջանին, եթէ ժողովուրդին քուէով ստանայ այդ հնարաւորութիւնը, իր ուժերը, ճիգն ու եռանդը պիտի կեղորոնացնէ կաշառակերութեան

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԱՅՍՕՐ ՆԱԽԱԳԱՀ Կ'ԸՆՏՐԷ

Ընտրապայքար տեղի ունեցավ եւ, անկեղծօրէն, բազմաթիւ երկիրներ կրճակեցին Հայաստանի: Թեկնածուները անարգել բազմացան, ըսին նաեւ դառն ու կծու խօսքեր, եւ ոչ ոք զիրենք անհանգստացուց: Քանի մը անտեղի եւ ոչ մէկ բանի օգտակար բռնարարներ ստուեր ձգեցին ընդհանրապէս ազատ ընտրապայքարին վրայ: Բարիկամեցողութեամբ գանձեր կ'արձանագրեց ժողովրդավարութիւն ստրկելու ճամբուն վրայ գործուած սխալներու սխեմային մէջ, գորս սրբագրելով յառաջ կարելի է երթալ:

Ստեղծուած է մտայնացման բազմազան ընտրութեան եւ Հայաստանի պատկերը արտաքին աշխարհին առջեւ մեծապէս կը բարելաւուի, եթէ ղեկավարները, բոլոր կողմերու, ազատ ասպարէզ չտան իրենց կիրքերուն եւ մեծ մրցակցութեան պարկեշտ ոլորտի մէջ, մանաւանդ այսօր, երբ կը փակուին բուեարկութեան կեղծոցներու դռները, եւ վաղը, երբ կը յայտարարուի, գրեթէ ամբողջութեամբ կամ մասամբ, ընտրութեան արդիւնքը: Առանց դոյզն կասկածի փոխան, որ առարկութիւններ պիտի ըլլան, որոնք իմաստ պիտի ունենան, եթէ զանազան դէտեր, որոնք շարքերէն ի վեր Հայաստան կը գտնուին, հաստատեն զանոնք:

Որքան կարելի էր, հետեւեցանք ընտրապայքարին: Երեւանեան ղեկավարութիւնը տեղափոխուեցաւ մարզերը, քաղաք եւ զիւղեր, խօսելու եւ մանաւանդ լսելու համար, որովհետեւ գաւառական շրջաններու մարզիկ, լուծ մեծամասնութիւնը, կարծիք յայտնելու առիթ բացաւ չունելին: Անոնց մտահոգութիւնները չեն առնչուիլ երեւանեան մրցակցութիւններուն եւ քաղաքական խաղերուն: Յանկալի պիտի ըլլար, որ բոլոր քաղաքական ուժերը, նախագահ, վարչապետ, նախարարներ եւ Ազգային ժողով, չմոռնային ըստառը, տրտուեցը, ոռոգման ջուրի դժուարութիւն ունեցող եւ նախապահներու անբարարութեան տառապող գիւղացիներու: Ժիշդ է որ Երեւանը Հայաստանի եւ հայութեան հայելին է, բայց Արագածոտնի, Գեղարքունիքի, Տիրակի, եւ բոլոր միւս մարզերու գիւղերը եւ Հայաստան են: Որպէսզի անոնք մեծ իբրեւ ապրող Հայաստան, նոյնքան ուշադրութեան առարկայ պետք է ըլլան, որքան Երեւանը, անոնցմով է որ հորբնակուած հայրենիք է:

Գիւղացիութիւնը յոյսեր կը կապէ Ստեփան Դեմիրճեանի: Ռոպերթ Քոչարեան գիւղացիներու հետ հանդիպումներու ժամանակ խոստումներ ըրաւ շեշտելով, որ կարելի է քաղաքականութիւնը կը վարէ:

Գիւղացիութիւնը յոյսեր կը կապէ Ստեփան Դեմիրճեանի: Ռոպերթ Քոչարեան գիւղացիներու հետ հանդիպումներու ժամանակ խոստումներ ըրաւ շեշտելով, որ կարելի է քաղաքականութիւնը կը վարէ:

Գիւղացիութիւնը յոյսեր կը կապէ Ստեփան Դեմիրճեանի: Ռոպերթ Քոչարեան գիւղացիներու հետ հանդիպումներու ժամանակ խոստումներ ըրաւ շեշտելով, որ կարելի է քաղաքականութիւնը կը վարէ:

Յ. ՊԱԼԵԱՆ

Ժ. 3.

իրենց կուսակցութիւններուն կողմէ: Ստեփան Դեմիրճեան՝ Հայաստանի Ժողովրդական Կուսակցութիւն, Արտաշէ Գեղամեան՝ Ազգային Սիւրբաբութիւն Կուսակցութիւն, Ռուբէն Աւագեան՝ Սիւրբաբութիւն Հայեր, Վազգէ Մանուկեան՝ Ազգային Ժողովրդավարական Սիւրբութիւն, Գառնիկ Մարգարեան՝ Հայրենիք եւ Պատիւ Կուսակցութիւն, Արամ Յարութեան՝ Ազգային Համալսարան:

որուն կը մասնակցին առաւելագոյն քուէները ապահոված առաջին երկու քեկնածուները: Այսօր տեղի ունեցող Հայաստանի նախագահական ընտրութիւններուն քեկնածուներն երկուքը՝ Հայաստանի գործող նախագահ Ռոպերթ Քոչարեան եւ «Ընդունակ» Ռազմավարական Կեղծոցի տնօրէն Արամ Կարապետեան առաջադրուած են քաղաքացիական նախաձեռնութեամբ: Մնացեալ 6 քեկնածուները առաջադրուած են

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՔԱՌՈՒՂԻՒՆ ՎՐԱՅ

Հինգ տարիներ անցած են արդէն այն օրէն, երբ Հայաստանեանկ մեր ժողովուրդը՝ անսարկ ազգային գաղափարախօսութեան կանչներուն, իր պետական տունը կերտելու ճամբուն վրայ կտրուկ շրջադարձ մը կատարեց, մերժելով նախապէս որդեգրուած ապագային ուղեգիծը:

1998 Փետրուարին տեղի ունեցած իշխանափոխութեամբ, Հայ ժողովուրդը՝ իր քաղաքական երանգապակը ներկայացնող հիմնական շերտերով, եկան բարձրաձայն ըսելու, որ Հայաստանի հզօրութիւնը իր տկարութեան մէջ չէ, որ Արցախի մէջ արեւմտ ձեռք ձգուածը կարելի չէ բանակցութեանց սեղանին վրայ գրիչի շարժումով մը գրելի, որ սփռուած հայութիւնը «Նարինջ ուտողներ»ու հաւաքականութիւն մը չէ, այլ՝ մէկ ու ամբողջական ժողովուրդի մը անբաժանելի մասնիկն է, հայրենիքի քաղաքական, տնտեսական եւ ընկերային հզօրացման եւ բարգաւաճման համար պայքարող հաւաքականութիւն մը:

Այն ժամանակ Հայաստանեանկ մեր ժողովուրդը ճիշդ ընտրութիւն կատարեց, որովհետեւ իր մտքով վրայ գրացած էր նախորդ տարիներու գրկանքներուն դառն ցար: Ուժանդատի ճգնաժամ, «ագատ շուկայ»ի յարաբերութիւններուն որդեգրման կարգախօսին քողին տակ տեղի ունեցած հայրենի տնտեսութեան թալան, լաւ չսերտուած սեփականաշնորհման քաղաքականութիւն մը, որ տարիներու տեւողութեան ստեղծուած ազգային հարստութեան մը կորստեան պատճառ դարձան, ընկերային ծանր երկփեղկուած, արտագաղթ, ժողովրդավարական արժեքներու ու մարդկային իրաւանց տանհարուստ: Այս բոլորը կը ներկայացնեն «Նախաճաշակ» մը այն մթնոլորտին, որ կը տիրէր Հայաստանի մէջ ՀՀՇԿԿ-ի տիրաճակին եւ ապագային իշխանութեան օրով, եւ որուն ազդեցութիւնը մինչեւ հիմա զգալի է հայրենի քաղաքական եւ հասարակական կեանքին մէջ:

Միայն «մուծի տարիներ»ուն դառնութիւնը չճշակած մարդիկն են, որ չեն կրնար հասկնալ 1998ի իշխանափոխութիւնը անհրաժեշտութիւնը Հայ ժողովուրդի կեանքին մէջ...

Այս բոլորէն բացի կար նաեւ ազգային հարց. Լեռնային Ղարաբաղի ազատագրական պայքարը, որուն համար Հայ ժողովուրդը մեծ զոհողութիւններ յանձն առաւ:

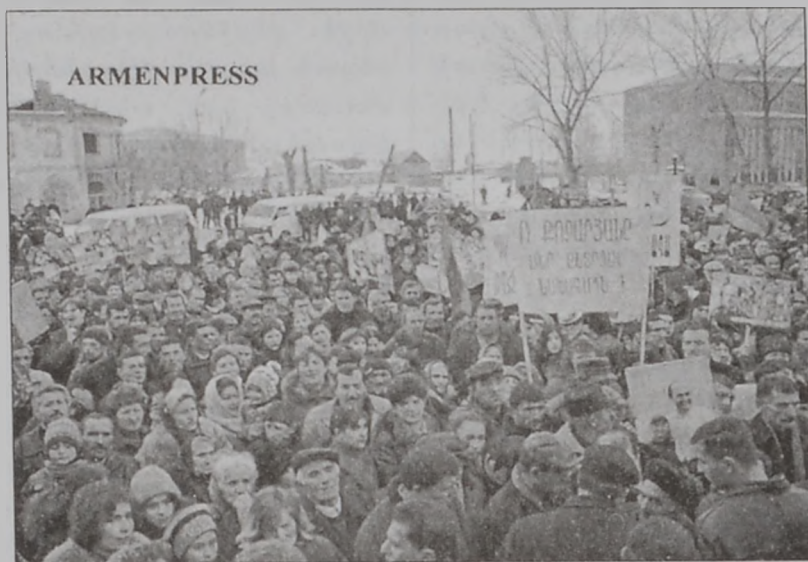
Հայութիւնը երբեք չէր կրնար ընդունիլ իր զոհողութիւններուն գնով Ղարաբաղի մէջ ձեռք բերուած զինուորական յաղթանակը գրչի մէկ հարուածով պարտութեան վերածելու ընտրանքը: Պէտք էր որ՝ երբեք այնպիսի քաղաքական ուղիներ չհայտնուէին, որ պատերազմի դաշտին վրայ ձեռք բերուած այդ յաղթանակը ամրագրուէր նաեւ դիւանագիտական յաղթանակով:

Փաստօրէն, ուրեմն, Հայութիւնը կրցաւ տէրը մնալ իր ազգային ընտրանքներուն: Հայաստանի նախկին նախագահ Լեւոն Տէր Պետրոսեան իր «Պատերազմ, թէ խաղաղութիւն» լրջանալու պահը» ծրագրային յօդուածով արդէն իսկ շատ բան բացատրեց իր իրական դիմագիծին: Եւ ոեւէ մէկը, որ հետեւած է այդ ժամանակաշրջանի քաղաքական իրադարձութիւններուն, կրնայ լաւապէս հաստատել, թէ զլիւսաբարբար զարարողեան տագնապի լուծման ձեւերուն եւ տարբերակներուն շուրջ ծաւալած բանավէճը պատճառ դարձաւ իշխանափոխութեան գործընթացի արագացման:

Այսօր դարձեալ ազգովին կը գտնուինք ընտրութիւն կատարելու, ճիշդ ընտրութիւն կատարելու ճակատագրի խաղին: Անցնող հինգ տարիներուն ընթացքին, իշխանափոխութեան բովէն անցած Հայաստանն ու Հայութիւնը ակնատես դարձան քաղաքական լուրջ ցնցումներու, բայց նաեւ տեղի ունեցան զրակաւ իրադարձութիւններ, որոնք երկրին եւ ժողովուրդին յոյս կը ներշնչեն գալիք օրերուն գծով:

Արդի Հայաստանի պատմութեան մէջ առաջին անգամ ըլլալով, երկրին ղեկավարը ՄԱԿի ամպիոնէն կը խօսէր Հայկական Յեղասպանութեան միջազգային ճանաչման անհրաժեշտութեան մասին: Բազմիցս կը յայտարարուէր, որ «Հայ Դատ»ի հասկացողութիւնը մաս կը կազմէ Հայաստանի արտաքին քաղաքականութեան, կ'ընդունէր սփռուած հայութեան Հայաստանի քաղաքացիութիւն ստանալու գէթ իրաւունքը, հայրենի տնտեսութեան եւ արդիւնաբերութեան մէջ զգալի աճ կ'արձանագրուէր:

Այս բոլոր տեղի ունեցան ո՛չ թէ «մուծի տարիներ»ուն, այլ վերջին քանի մը տարիներուն ընթացքին: Հայաստանի որդեգրած նոր ուղեգիծը օտար եւ

սփռուած հայ զործարար շրջանակներուն մօտ վստահութիւն ներշնչեց իրեն նկատմամբ: Ասոր արդիւնքն էր «Լինսի» Հիմնադրամիսն հետ ստորագրուած ներդրումային ծրագիրներուն իրագործումը Հայաստանի մէջ: Ասոր արդիւնքն էր բազմաթիւ ճամբաներու, մշակութային օճախներու եւ ենթակառուցներու վերանորոգումը: Ասոր արդիւնքն էր մայրաքաղաք Երեւանի համար յատուկ կարեւորութիւն ունեցող Հիւսիսային մայրուղիի հիմնադրամիսն վերակառուցումը: Ասոր արդիւնքն էր գեո 1970ական թուականներէն ծրագրուած Դաւիթբաշէի կամուրջի շինարարութեան ամբողջական աւարտը:

Տակաւին չխօսինք Աղէտի գօտիի վերականգնման ծրագիրներուն մասին, որոնց անարտ կը նախատեսուի այս տարուան վերջնականութեան:

Այո՛, խոստումնային է Հայաստանի ապագան, հակառակ նաեւ վերջին տարիներու գոյութիւն ունեցող ժխտական երեւոյթներու: Բայց որեւէ քաղաքական երեւոյթ գնահատելու համար պէտք է առնել միայն անոր բացասական կողմերը, այլ պէտք է լուսարձակները սփռել նաեւ անոր դրական կողմերուն վրայ, եւ այս միտքի ճշմարտացիութիւնը հաստատելու համար բերեց պարզ օրինակ մը. նախկին իշխանութիւններուն ժամանակ խախտելով ամենադոյզն ժողովրդավարական եւ մարդկային իրաւունքները, կը կասեցուէր կուսակցութիւններու եւ միութիւններու գործունէութիւնը, թերթեր կը փակէին իրենց դռները, բանտներ կը լեցուէին քաղաքական բանտարկեալներով: Այսօր, բարեբախտաբար, այս բոլորը չբացած են:

Այսօր, դարձեալ ազգովին կը գտնուինք մեր ճիշդ ընտրութիւնը կատարելու ճամբուն վրայ: Մեզի համար 1998ի իշխանափոխութեան ուղին շարունակելէ բացի այլ ընտրանք չկա:

ՊԻՏԻ ՏԵՄԵՆՔ ԳԱՀԻՆ ՆՍՏԱԾ ՀԱՅ ԻՇԽԱՆ

Հայաստանի մէջ այսօր տեղի պիտի ունենայ շրջանային թէ միջազգային շատ մը լուսարձակներ իր վրայ հրաւիրանք նախագահական ընտրութիւնը: Վերանկախ Հայաստանի քաղաքացիները արդէն ըլլալով պիտի ընտրէ Հայաստանի նախագահ մը: Լրջագոյն պատասխանատուութեան հերթական պահն է Հայաստանի քաղաքացիին համար, որ ինչպէս նախորդ ընտրութիւններուն, այս անգամ եւս կը փայտապէս այն յոյսը, թէ իր քուէն ստացող թեկնածուն պիտի ընտրուի ու պիտի իրականացընէ ժողովուրդին համար, միաժամանակ արդար երազանքները, պիտի իրագործէ իր յոյսերը: Այս ընտրութիւններուն նախընտրանքն էր անգամ ըլլալով պիտի ընտրուէր Հայաստանի համար աննախընթաց էր իր տեսակին մէջ: Քարոզարարը յամար էր կարգ մը թեկնածուներու մօտ միջոց վերածուեցաւ ցեխարձակման արշաւի: Եւ այլ խոստումներ (անկախ անոր արժեքէն) եւ նորը կառուցելու հա-

կաստիացումներ, ընտանիքի անդամ այլ գործիչի մը «աւանդ»էն ժառանգուած «վարկ»ին վրայ հիմնադրուող երաշխիքներ վարակած էին բազմաթիւ թեկնածուներու նախընտրական ծրագիրները: Այսուհանդերձ բեմահարթակին վրայ այս տակաւն վրայութեան մէջ, իրենէ յետոյ ուղեգիծի չափանիշ որդեգրած կը մնայ մէկ թեկնածու՝ Անոր վերընտրութիւնը առկայ հաւանականութիւններուն մէջ ամէնէն յոյս ներշնչողն է, որովհետեւ ան ներկայացուցիչն է ուղեգիծի մը՝ ազգային ուղեգիծի մը, որ զրոյստուեցաւ 1998ի իշխանափոխութեամբ: Գործող նախագահը յաջողեցաւ մնալ այդ ուղեգիծին վրայ եւ որոշ մարտերու մէջ նաեւ ամբողջապէս գրեց զայն: Գործող նախագահի գործունէութեան յաջողութիւնները, ինչպէսզի Հայկական Յեղասպանութեան միջազգային ճանաչման գործընթացին պետութեան կողմէ որդեգրուած եւ շարունակուած: Լեւոնային Ղարաբաղի բանակցութիւններուն մէջ Հայաստանի քաղաքացիներուն մէջ Հայաստանի ստեղծման եւ տնտեսական կայուն աճի մասին: Ուշագրաւ է նաեւ Աղէտի գօտիի վերացման աշխատանքներու ուղիներ թափուած: Տնտեսական մասկարակի վրայ կը խօսուի տարեկան 35 - 40 հազար աշխատատեղիի ստեղծման եւ տնտեսական կայուն աճի մասին: Ուշագրաւ է նաեւ Աղէտի գօտիի վերացման աշխատանքներու ուղիներ թափուած: Սակայն այս բոլորին կողքին կան նաեւ նոյնքան ակնբախ առարկելի երեւոյթներ՝ Հոկտեմբեր 27ի ոճիւրի յամեցող դատավարութիւնը, քաղաքական սպանութիւնները, մահափորձերը եւ անոնց պատասխանատուներուն անպատասխանութեան երեւոյթը, ցարդ խօսքի սահմաններուն մէջ տուալտող պայքար փոստութեան դէմ, խոստացուած երկրաշարժի տեղիներու դրուածքի պաշտօնական գործադրութիւնը եւ այլ հարցեր, որոնք պէտք է գտած ըլլալին արդէն իսկ բարուք լուծուած:

Լ. Ա.

ՀԱՅ ԵՏՈՒ ԳԵՐԴԱՍՏԱԼՆԵՐ

ՓՐՈՒՆԳՈՒԼԵԱՆՆԵՐԸ՝ ՊԵՏԱԿԱՆ ԶԱՓԱՆԻՇՈՎ ՂԵԿԱՎԱՐՆԵՐ ԵՒ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴՆԵՐ

Փրունգուլեան գերդաստանը ժ.թ. դարուն շարունակեց բազմաձև, բարդալուծ և տարածուի Սուլալալյան դուրը՝ դէպի Աստուրիական կայսրութեան եւ Ռուսաստանի տարբեր քաղաքներ, եւ անոնցմէ ընտանիքներ բնակութիւն հաստատեցին Չեռնովիցի, Ֆոքչանի եւ Պոթոլանի մէջ: Փրունգուլեանները ամէնուրեք, ուր որ հաստատուեցան, ազգային հասարակական գործիչներ եւ բարերարներ տուին, իսկ ասպետ Վարդերես ֆոն Փրունգուլ պետական չափանիշով ղեկավար դէմք դարձաւ: Առաջին Աշխարհամարտի աւարտէն ետք Փրունգուլեանները մեծ մասամբ Ռուսաստանի սահմաններուն մէջ մնացին, մինչեւ ներկայ ժամանակները անընդմիջաբար մնալով Սուլալալի հայ հին գաղութի ներկայացուցիչները:

ՓՐՈՒՆԳՈՒԼԵԱՆՆԵՐԸ՝ ԱՒՍՏԻՆՈՅ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ԳԼԽԱՒՈՐ ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՅԻՉՆԵՐ

Աստուրիական կայսրութեան կազմին մէջ Փրունգուլեանները, իրեն ազնուական տոհմ, մեծ հեղինակութիւն ձեռք ձգեցին: Ֆերտիստիան Ա. կայսեր գահակալութեան ժամանակաշրջանին (1835-1848) Աստուրիա տնտեսական զօրացման քայլերու ձեռնարկեց զարկ տալով ճարտարարուեստին եւ երկրագործութեան ու առևտուրի զարգացման, եւ ձիապահուստները թեւեւ կ'արմարէր ճամբարներ բացուեցան, որոնք կ'երկարէին Դանուբի արեւելք մինչեւ

ստանձնեց Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ դպրոցին տեսչութիւնը եւ միաժամանակ ստեղծեց աղջկանց վարժարան: Եղիա ֆոն Փրունգուլ եւ Աստուածատուր Ջուրդ պետական հովանաւորութեան ներքեւ կազմակերպեցին կրթական կեանքը: Ջուրդ 1853ին անցաւ Պոլիս, դարձաւ փայտի մեծ վաճառական եւ աւստրիական հումքի միակ ներածողը Արեւելքի մէջ: ստացաւ աւստրիական ազնուականի տիտղոս:

Նոյն ժամանակաշրջանին Գրիգոր Ե կարպետ ֆոն Փրունգուլեաններ Ֆրանց Իոսէֆ Բ. կայսրէն ապետութեան տիտղոս ստացան: Հեղինակաւոր դէմքեր դարձան նաեւ Աւետիք եւ Միքայէլ Փրունգուլեանները:

ԱՍՊԵՏ ԱՐԱՎԱՍ ԵՒ ԱՍՈՒԱԾԱՍՈՐ ՓՐՈՒՆԳՈՒԼԵԱՆՆԵՐ

Արաւաս Փրունգուլեան, ծնած՝ 1803ին, Սուլալալի կայսերական նոտարի պաշտօնը ստանձնեց, զոր վարեց տասնամեակներ շարունակ: բազմամեայ իր ծառայութեան իրեն վարձատրութիւն՝ Ֆրանց Իոսէֆ Բ. կայսր ապետութեան տիտղոս տուաւ անոր: Ան նաեւ գործօն դերակատարութիւն ստանձնեց հայ ազգային ու եկեղեցական կեանքին ներս եւ մինչեւ դարավերջ, խոր ծերութեան մէջ մնաց մշտաբան պահակար հայկական տոհմիկ բարեբու, սրբութիւններու ու սովորութիւններու անխաթար պահպանման: Հին սերունդի վերջին ներկայացուցիչներէն՝ ան աւանդ ձգեց նորահաս սերունդին՝ ըսելով՝

«Սիրելի՛ երիտասարդք, մենք այսքան ծերերս, որ դեռ պիտի չպարհիք այնքան, որ պարբեր ենք, ուստի լաւ նայեցէ դուք, որովհետեւ դուք էք մեր յաջորդքը, եւ մենք ձեզ կը բողոքեմք մեր աստուածատուր լեզու, մեր Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորչի բանկ հաւատը, մեր մարտիրոսութեամբ պարծեակեցինք, այս տեղի հաշիւները, մեր կաթնեաց յիշատակներու եւ աւանդութեանց պահպանութիւնը, որով դուք պիտի լինիք մեր հայ ազգութեանը շարունակող այս տեղը: Զեր

Փրունգուլեաններու տոհմական դամբարան Ս. Յարութիւն մատուռը Սուլալալի հայոց գերեզմանատան մէջ

մոլորակական սահման: Այս բոլորը նպաստեցին Պուլքովինայի արագ բարգաւաճման, որուն շնորհիւ Փրունգուլեաններ ընդլայնեցին իրենց առևտրական շուկաները, տնտեսական զարգացման քայլերու ձեռնարկեցին եւ նոր գործառնութիւններ ստանձնեցին:

Այս ժամանակ Փրունգուլեան տան գլխաւոր ներկայացուցիչներն էին՝ Վարդերես, Գրիգոր, Եղիա եւ անոր գաւազակ՝ Գրիգոր (որ 1837ին Սուլալալի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ ձեռագիր յիշատակարան ձգած է) եւ Միքայէլ ֆոն Փրունգուլեանը: Անոնցմէ Միքայէլ, որ 1800ին պարոն Գրիգոր ֆոն Գրեբանի դստեր՝ Մարիամի հետ ամուսնացած էր, մեծ հեղինակութիւն ձեռք ձգեց:

Վիեննայի մէջ 13 Մարտ 1848ին ծայր առաւ ժողովրդային յեղափոխական շարժում մը, որ ներշնչուած էր նախորդ ամիս Ֆրանսայի մէջ ծագած յեղափոխութենէն: Յեղափոխութիւնը լայն ծաւալ ստացաւ եւ տարածուեցաւ Հունգարիոյ, Կալիցիոյ, Նորուեթիոյ, Միլանոյի եւ կայսրութեան այլ երկրամասերուն մէջ: Մայիսին խռովութիւնները սաստկացան Վիեննայի մէջ, եւ կառավարութիւնը ազուրկ միջոցներ ձեռք առաւ արգելելու համար գաւառներէն յեղափոխականներու յառաջխաղացքը դէպի մայրաքաղաք: Հոկտեմբերին Վիեննայի յեղափոխականները փակեցին հունգար յեղափոխականներու դէմ ուղղուող կայսերական զօրքին ճանապարհը, մինչեւ որ բանակը 31 Հոկտեմբերին գրաւեց մայրաքաղաքը եւ անխնայ մաքրագործեց յեղափոխութեան ղեկավար դէմքերը: Յեղափոխութեան ճնշման տակ Ֆերտիստիան Ա. 2 Դեկտեմբեր 1848ին հրաժարեցաւ, որմէ ետք գահ բարձրացաւ Ֆրանց Իոսէֆ Բ. (հետագային, 1867ին երկիրը վերանուանուեցաւ իրեն Աւստրիո-հունգարիոյ կայսրութիւն):

Յեղափոխութեան եւ անիշխանութեան այդ օրերուն ֆրանսիականիոյ հայերը զօրավիգ կանգնեցան հունգար յեղափոխականներուն, որուն պատճառով ալ ծանր կորուստներու մեթարկուեցան: Սակայն Պուլքովինայի հայերը մասնակցութիւն չընդունեցին Փրունգուլեանները, իրեն ազնուականներ եւ հայ համայնքի ներկայացուցիչներ, պահեցին իրենց իրաւունքները:

Այս ժամանակներէն ազգային հասարակական գործերու մէջ կարեւոր դերակատարութիւն ստանձնեց Եղիա ֆոն Փրունգուլ, որ միաժամանակ Սուլալալի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ քահանայի մէջ գործող (չմիտուած՝ 1824ին) Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ դպրոցին հոգաբարձու եղաւ: Ան իրեն հայրենակից եւ ազգական Աստուածատուր Ջուրդի (որուն մայրը Փրունգուլեան գերդաստանէն էր) գլխաւոր արմատը դարձաւ: Ջուրդը 1850ին Սուլալալ վերադարձաւ Վիեննայի եւ Զմիւռնիոյ Միխիթարեան վարժարաններու ուսման շրջանը աւարտելէն ետք,

բնակութիւն հաստատեց Մոլտաւիոյ եւ Վալախիոյ սահմանին վրայ գտնուող (արեւելեան-կեդրոնական Ռուսաստան) Ֆոքչան քաղաքին մէջ: Ֆոքչան հայ գաղթականութեան հին կեդրոններէն էր, ուր ստուար թիւով հայութիւն կեդրոնացած էր: Փրունգուլեաններ հոն ընդարձակ կալուածներ գնեցին եւ միաժամանակ առևտուրի ձեռնարկեցին, եւ քաղաքին ամենէն երեւելի ու հարուստ ընտանիքներէն դարձան:

Փրունգուլեաններ հիշէն ի վեր կապ ունէին Սուլալալի հիւսիս-արեւելք գտնուող Պոթոլան քաղաքին հետ, որ նոյնպէս հայ գաղթականութեան հին կեդրոններէն եղած է: Ժամանակի ընթացքին հոն բնակութիւն հաստատեցին Փրունգուլեան ընտանիքները:

Աւետիք Փրունգուլեանի կինը՝ Աննա, որ Դաւիթ Կոլլաւեանի դուստրն էր, ամուսնոյն մահէն ետք 1884ին մատուռ մը շինել տուաւ Պոթոլանի հայոց գերեզմանատան մէջ:

Տարբեր քաղաքներ հաստատուած Փրունգուլեանները տարբեր առիթներով կ'այցելէին Սուլալալ՝ իրենց ազգականներուն, յատկապէս՝ Ս. Աստուածածնի տունին, Հաճկատարի վանքի ուխտագնացութեան ժամանակ:

ԱՍՊԵՏ ՎԱՐԴԵՐԵՍ ԳՈՆ ՓՐՈՒՆԳՈՒԼ

Փրունգուլեան գերդաստանին պետական չափանիշով ամենէն կարկառուն դէմքեր դարձաւ ասպետ Կարպետ ֆոն Փրունգուլի գաւազակ՝ Վարդերես: Ան ծնած էր 12 Փետրուար 1859ին, Սուլալալ: Մենդավայրին զիմնագրան աւարտելէն ետք մեկնեցաւ Վիեննա եւ ամբողջացուց համալսարանական իր ուսումը՝ հմտանալով գերմաներէնի, լատիներէնի, ռուսներէնի, հունգարերէնի եւ լեհերէնի մէջ: այնուհետեւ ան Վիեննայի Միխիթարեաններուն մօտ տիրապետեց հայոց լեզուին, գրականութեան, մշակոյթին ու պատմութեան:

Վերադառնալով Սուլալալ՝ ան ստանձնեց

կարելու համար կոտորածներէն տուած հայորդիներուն: իր նախագահութեամբ յանձնարուեալ կազմուեցաւ որբերուն օգնելու համար, եւ իր ծախսով տար պատանիներ թուրքիայէն Աստուրիա փոխադրուեցան եւ ուսում ստացան: Հայ եկեղեցւոյ աւանդութիւններուն ու

սրբութիւններուն հաւատարիմ՝ ասպետ Վարդերես ֆոն Փրունգուլ գործօն դերակատարութիւն ստանձնեց եկեղեցական կեանքէն ներս: 1896ին թաղականութեան նախագահ ընտրուեցաւ: պաշտօն մը, զոր վարեց մինչեւ կեանքին վերջը: Անհաճանք պայքար մղեց դաւանափոխական հոսանքներուն դէմ եւ առիթով մը վունտեց Հոռոմի պապին կողմէ իրեն ներկայացած վարդապետ մը: Միաժամանակ մեծ աշխատանք տարաւ եկեղեցապետական կայուածներու անվթար պահպանման համար: 1902ին Սուլալալի հայոց գերեզմանատան մէջ կառուցել տուաւ Ս. Յարութիւն մատուռը՝ իրեն դամբարան Փրունգուլեան գերդաստանին:

Հմուտ դիւանագէտ, տասնամեակներ շարունակ ան հայութեան ներկայացուցիչն էր պետութեան մօտ: կայսրութեան եւ իր ժողովուրդին մատուցած ծառայութիւններուն համար Ֆրանց Իոսէֆ Բ. կայսր անոր շնորհեց «Երկաթէ պսակ» (Eiserne Krone) շքանշանը: իր անուշով կոչուեցաւ նաեւ Սուլալալի փողոցներէն մէկը:

Կինը՝ Օլիա բարեսիրական լայնածաւալ գործունէութիւն ունեցաւ եւ Սուլալալի Հայ Տիկնանց Միութեան նախագահ ընտրուեցաւ:

Ս. Աստուածածնի տունին, Հաճկատարի վանքի ուխտագնացութիւններուն Փրունգուլ ամուր եզներ ու ոչխարներ գնել տալով՝ աղքատներն ու տարբեր քաղաքներէ հաւաքած ուխտաւորները կը հիւրասիրէր վանքի սեղանատան մէջ, իրեն համեստութիւն իրենք կատարելով սպասարկութիւնը:

Մեծապէս հետաքրքրուած հայկական բարենորոգումներու հարցով, ասպետ Վարդերես

ֆոն Փրունգուլ 1913ին Վիեննայի խորհրդարանին մէջ հանգամանօրէն արծարծեց հայկական հարցը եւ անոր ի նպաստ յուշագիր հաւաքեց եւ յանձնեց կոմս Պերթոլիսի եւ տեղական կարեւոր թերթերուն:

Հայութեան մէջ կրթութիւնը տարածելու համար ան ծրագրեց ֆոնտ հաստատել, որ սակայն չիրականացաւ, որովհետեւ վրայ հասաւ Համաշխարհային Ա. պատերազմը:

Պատերազմի բռնկումէն ետք ասպետ Վարդերես Վիեննա կը գտնուէր, երբ 1915 Յունուարին ռուսական բանակը մտաւ Պուլքովինա: Սուլալալ հիւզ - վեց շաբաթ մնաց ռուսական գաւառի տակ: Ռուսերու նահանջէն ետք ան վերադարձաւ Սուլալալ, ուր մահացաւ պատերազմի աւարտէնէն ետք, 1919ին:

ՓՐՈՒՆԳՈՒԼԵԱՆՆԵՐԸ՝ ՄԻՆՉԵՒ ՆԵՐԿԱՅ ԺԱՍՆԱԿՆԵՐԸ

Առաջին Աշխարհամարտէն եւ Աւստրիո-հունգարիոյ քայքայումէն ետք Փրունգուլեանները մեծ մասամբ մտան Ռուսաստանի թագաւորութեան կազմին մէջ: Բ. Աշխարհամարտէն ետք, 1947ին համայնապիղք վարչակարգ հաստատուեցաւ եւ Փրունգուլեաններուն հողերը բռնագրուեցան:

Սուլալալի եւ ընդհանուր առմամբ մոլտաւալալ հին գաղթօճախներու տկարացման եւ անշքացման պայմաններուն տակ անոնցմէ անտեր Պուլքերէն եւ այլ քաղաքներ ու երկիրներ տեղափոխուեցան: Երկար տարիներ Հաճկատարի վանքին պահպանման մնաց մօր կողմէն Փրունգուլեան տիկին էկատերինա Ֆոյթ, որ 1936ին իր ծախսով ջրհոր կառուցեց վանքին համար:

Փրունգուլեանները ուր որ գացին, հաւատարիմ մնացին իրենց արմատներուն, ամէն տարի Հաճկատարի վանքի ուխտագնացութիւններուն մասնակցելով եւ մատաղ բաժնեւորով: Անոնք կը մնան կապուած իրենց օրրան Սուլալալի, ուր կը գտնուի իրենց տոհմական դամբարան Ս. Յարութիւն մատուռը, որ պատական մեծ արժէք կը ներկայացնէ իր հայկական գեղեցիկ ոճով, գմբէթի գունաւոր քարերով (որոնք կը փայլիին արեւու ճառագայթներուն տակ) եւ թանկարժէք վարագոյրով, որուն վրայ պատկերուած են Գրիտտոսի Զարբանաց պատկերներ եւ կը գործածուին Աւազ Հինգշաբթի խաւարման գիշերը:

ԱՍՊԵՏ ՄԱՆՃԻԿԵԱՆ

Սուլալալի հայոց Հաճկատար Ս. Աստուածածնի վանքը

ԶԵՆՈՎԻՅԻ, ՖՈՔՇԱՆԻ ԵՒ ՊՈԹՈՆԵԱՆԻ ՄԷՋ

Փրունգուլեան գերդաստանէն ընտանիքներ ժամանակի ընթացքին տարածուեցան Սուլալալէն դուրս եւ տարբեր քաղաքներու մէջ բնակութիւն հաստատեցին:

Պուլքովին (ներկայ Ուլքարնիոյ սահմաններուն մէջ) Պուլքովինա երկրամասին մայրաքաղաքը դարձաւ աւստրիական տիրապետութեան հաստատումէն ետք եւ առևտրական կեդրոնի վերածուեցաւ, որուն պատճառով ալ բաւական թիւով հայեր եւ Փրունգուլեաններէն ընտանիքներ հոն գացին հաստատուեցան: Նշենք, որ անցեալին ստուար թիւով հայեր ապրած են Չեռնովիցի մէջ եւ երկու եկեղեցի ունեցած են: Հին գաղութը անշքացած էր 1740ական տարիներուն՝ իրերայալորդ պատերազմներու պատճառով: Ժ.թ. դարուն սկիզբը հոն կեդրոնացած հայերը քաղաքին կեդրոնական կերպարաններէն մէջ համախոսման բնակութիւն հաստատեցին, որուն գլխաւոր փողոցը կոչուեցաւ Հայկական:

Չեռնովիցի հայերը մեծ մասամբ կաթոլիկ դաւանանքը ընդունեցին գլխաւորաբար յիսուսեան կրօնաւորներու քարոզչութեան ընթացքով: Եւ երբ 1875ին հոն հայ կաթոլիկէ եկեղեցի կառուցուեցաւ առաջնորդ Ֆլորիան եպիսկոպոս Միխիթարի ջանքերով, Փրունգուլեանները մեծազուգում ընդհարատուութիւններ կատարեցին եւ մեծապէս օժանդակեցին եկեղեցիի կառուցման: Փրունգուլեան գերդաստանէն ընտանիք մը

իր պապենական կալուածներուն՝ Լիթենի, Ստեֆերոյի, Բրայչեւի, Տոլովա, Կորլցելի եւ Մագանաշեւի գիւղերուն ղեկավարութիւնը եւ 1885ին ամուսնացան համաքաղաքացի Օլկա Մարգարեանի հետ:

Իրեն Փրունգուլեան գերդաստանի ներկայացուցիչ Ֆրանց Իոսէֆ Բ. կայսեր կողմէ ասպետութեան տիտղոս ստանալով, Վարդերես ֆոն Փրունգուլ Սուլալալի մէջ ձեռնարկեց իշխանական պալատի մը կառուցման՝ իրեն խորհրդանիշ իր տոհմին ու իրեն հեղինակութեան: պալատը ամբողջ Սուլալալի ամենէն գեղեցիկ ու հոյակերտ կառուցը դարձաւ: Պուլքովինայի ամենամեծ կայուածատէրերէն եւ ամենէն հարուստ ու հեղինակաւոր դէմքերէն՝ ասպետ Վարդերես ֆոն Փրունգուլ թէ՛ հայերուն եւ թէ՛ ռուսներուն, գերմանացի եւ հրեայ բնակչութեան մօտ մեծ ժողովրդականութիւն տիրացաւ շնորհիւ իր ժողովրդականութեան: Աւստրիո-հունգարիոյ խորհրդարանի երեսփոխան ընտրուեցաւ Սուլալալալի եւ յետոյ վերընտրուեցաւ քանի մը անգամ յաջորդաբար: Միաժամանակ Սուլալալի քաղաքապետական ժողովի անդամ եղաւ եւ փոքր քաղաքապետ ընտրուեցաւ: Քանի մը անգամ քաղաքապետ ընտրուեցաւ, բայց միշտ ալ մերժեց ստանձնել այդ պաշտօնը:

Համիտեան 1895 - 1896ի ջրղերուն ժամանակ ան դիմեց կայսեր խնդրելով, որ միջամտէ սուլթանին մօտ՝ կանցնելու համար ջարդերը, եւ միաժամանակ օգնութեան ձեռք եր-

ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ

Շարունակում՝ ճորհ էջեմ

ներու ձեռնարկէ: Պարուի լրատուամիջոցները կը տեղեկացնեն, որ Ազգային լրատուական կենտրոնը նախարարութիւնը արդէն իսկ դիմած է համապատասխան բայերու:

ԹՈՒՐԻՔԻՆՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԷՆ ՀՐԱՀԱՆԳ ՄԸ. «ԳՊՐՈՑՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՍ ԿԱՆԵՑԷՔ»

Թուրքիոյ կրթութեան նախարար էրբան Մուսթուֆա Քըլբէրը շրջաբերական մը յղած է կրթական նախարարութեան տնօրէններուն եւ՝ հրահանգած, որ զպրոցներու պատերէն կախուի իր լուսանկարը: Ան դիտել տուած է, որ նախապէս իր լուսանկարները զրկուած են զպրոցներուն, սակայն այժմ նոր ու աւելի լաւ լուսանկարներ պիտի զրկուին:

Բազմաթիւ կրթական գործիչներ զարմանք յայտնած են այս հրահանգին համար եւ՝ յայտնած, որ այսպիսի շրջաբերական մը շատ ամօթալի է նախարարի մը հաշուով: Անոնք յիշեցուցած են, թէ անցեալի ամէնէն նշանաւոր նախարարներն իսկ այսպիսի ակնկալուածքներ չեն ունեցած:

Թրքական մամուլը, իր կարգին, քննադատած է նախարար էրբան Մուսթուֆայ տարօրինակ հրահանգը:

Թրքական «Ճումհուրիյէթ» թերթը այս մասին գրած է, թէ նախարարին փափաքը կրթութեան նախարարութեան պիտի արժէ մինչեւ 800 միլիար լիրա (մէկ տոլարը կ'արժէ շուրջ 1.5 միլիոն լիրա): Թերթը գիտել տուած է, որ տիմիթըլ թեքմիթով պատրաստուած լուսանկարներուն իւրաքանչիւրը 6 միլիոն լիրա պիտի արժէ, եւ այդ լուսանկարները պիտի բաժնուին մօտաւորապէս 58 հազար զպրոցներու:

Թերթը հաղորդած է, թէ կրթութեան նախարարութեան պատասխանատուները յայտնած են, որ այս մէկը բաւական ժամանակ է ի վեր սկսած աշխատանք մըն է եւ կ'ընթանայ... առանց նախարարին գիտակցութեան:

ՍԱԿԱՐԱՆ

Պէյրուսի սակարահմ մէջ օտար դրամացիներու փակման սակագները հետեւեալներն են:	
Սուրիական թղթուկի	32,35 - 32,45 լ.ո.
Իրաքեան տինար	4855,00 - 4865,00 լ.ո.
Քուէյթեան տինար	5020,00 - 5045,00 լ.ո.
Յորդանանեան տինար	2121,00 - 2131,00 լ.ո.
Պահրէյեան տինար	3985,00 - 4010,00 լ.ո.
Ա.Մ.Էմիրութեան տինար	410,75 - 412,75 լ.ո.
Քաթարեան ուիլ	413,75 - 415,75 լ.ո.
Սէուտական ուիլ	401,85 - 403,85 լ.ո.
Օմանեան ուիլ	3895,00 - 3920,00 լ.ո.
Եգիպտական կիւն	275,00 - 285,00 լ.ո.
Անգլիական սթերլին	2400,00 - 2410,00 լ.ո.
Չուիցերիական ֆրանք	1096,00 - 1101,00 լ.ո.
Թրքական լիրա	92,00 - 92,50 լ.ո.
Կիպրական փաուստ	2775,00 - 2800,00 լ.ո.
Ճապոնական հապար եէն	12,55 - 12,65 լ.ո.
Ափրիկեան հապար ֆրանք	2,55 - 2,60 լ.ո.
Ամերիկեան տոլար	1501,00 - 1514,00 լ.ո.
Քանադական տոլար	987,00 - 992,00 լ.ո.
Աւստրալիական տոլար	887,00 - 892,00 լ.ո.
Եւրօ	1614,00 - 1624,00 լ.ո.

● ՈՍԿԻ	
Անգլիական մէկ ոսկի	135,000 - 140,000 լ.ո.
Իրանեան մէկ ոսկի	121,000 - 126,000 լ.ո.
Օսմանեան մէկ ոսկի	112,000 - 117,000 լ.ո.
Մեքսիքական փետոս	643,000 - 663,000 լ.ո.
Մէկ քիլոգրամ	
ձոլ ոսկի	16,765,000 - 16,965,000 լ.ո.
Մէկ օնս ոսկի	347,00 - 347,50 \$
Մէկ օնս արծաթ	4,50 - 4,52 \$
● Ամերիկեան տոլարի փոխանակման սակերը.	
Եւրօ	1.0695 - 1.0700
Քանադական տոլար	1.5230 - 1.5240
Չուիցերիական ֆրանք	1.3738 - 1.3748
Ճապոնական եէն	118.83 - 118.87
Մէկ սթերլին	1.5926 - 1.5936
Մէկ տոլար	582 դրամ

● ՍՈԼԻՏԵՐԻ ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹԵՐ	
Գիմի Ա. ճշդում Գիմի Բ. ճշդում	
Ա. կարգ	4 5/8 4 6/8
Բ. կարգ	5 5

ԼՈՒՍԱՅԱՓՈՒ ԱԼԵՔՍԱՆԵԱՆ ՀԵՌ. 01-252852

★ Ի՞նչ կ'ըսեն ԱՍՏՂԵՐԸ ★

★ **ԽՈՅ (21 Մարտին 20 Ապրիլ)**
Վստահութեան պակաս ունիք հանդէպ ձեր ամուսնունջ կամ ձեր կնոջ: Ու փաստելու համար, թէ ձեր կասկածը ճիշդ է կամ սխալ, պիտի դիմէք կարգ մը ձեւերու, օրինակ՝ անտարբեր կեցուածքի:

★ **ՅՈՒԼ (21 Ապրիլին 21 Մայիս)**
Մանկելի է օրը ձեր աշխատավայրին մէջ: Պիտի կարենաք ձեր գաղափարները գործադրել տալ իրրեւ պատասխանատու պաշտօնի տեր անձ մը: Օրը յաջող է:

★ **ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ (22 Մայիսին 23 Յունիս)**
Նրբե կրնաք հանգստանալու յատկացուցէք այս օրը: Ձեր գաղափարները կամ ձեր սիրած անձերուն հետ զուարթ մթնոլորտի պահեր ապրեցէք:

★ **ԽԵՅԳԵՏԻՆ (22 Յունիսին 23 Յուլիս)**
Նրբե ձեր հարազատներէն հետու տեղ մը կը գտնուիք, անոնց բացակայութիւնը ձեր պիտի կշռէ ձեր տրամադրութեան վրայ, եւ օրը պիտի անցնի անոնց մասին մտածելով:

★ **ԱՌԻԻԾ (24 Յուլիսին 23 Օգոստոս)**
Անցեալին բարեկամ մը ձեզի վստահած էր իր գաղտնիքները: Այսօր հերքը եկած է ձեզի. դուք իրեն բաց արտով պիտի վստահիք ձեր գաղտնիքը, գոր ան պիտի պահէ:

★ **ԿՈՅ (24 Օգոստոսին 23 Սեպտեմբեր)**
Կազմակերպելու եւ խնայասիրութեամբ գործելու ձեր գաղափարները եւ ձեզ հետադարձութիւնը բոլոր պիտի տան ձեզի կատարելու խնայողութիւն մը, ինչ որ ուրիշներ պիտի չկարենային ընել:

★ **ԿՇԻՌԻ (24 Սեպտեմբերին 23 Հոկտեմբեր)**
Ձեզի ուղղուած գովեստները ձեզ պիտի բացալեւն սիրոյ մարզին մէջ նոր բայ մը առնելու: Քիչ մը եւս համբերեցէք ու պիտի հասնիք ձեր գերագոյն նպատակին:

★ **ԿԱՐԻՃ (24 Հոկտեմբերին 23 Նոյեմբեր)**
Նրբե մարզանքի հանդէպ սեր ունիք, կամ՝ մարզանքի կարիք, կէս միջոցներով մի՛ ընէք, այլ՝ ամբողջական կանոններով, որպէսզի ձեր մարմինը լաւ օգտուի:

★ **ԱՂԵՂՆԱԻՈՐ (24 Նոյեմբերին 21 Դեկտեմբեր)**
Լաւ բարեկամութիւն մը պիտի սկսի անձի մը հետ, գոր ճանցած էք քիչ ժամանակ առաջ: Ու չէք ուզեր իրարմէ բաժնուիլ: Օրուան ընթացքին պիտի ունենաք շահեկան հանդիպումներ:

★ **ԱՅԾԵՂԶԻՐ (22 Դեկտեմբերին 20 Յունուար)**
Ձեզի պիտի ներկայացուի առաջարկ մը՝ աշխատանքի մարզին մէջ, բայց դուք վստահ չէք, թէ հարցը ինչի կը վերաբերի: Ծիտքը պատած է ձեր միտքը. նոյնիսկ չէք համարձակիր լուսաբանութիւններ պահանջելու:

★ **ՄՈՎԱՆՈՅԸ (21 Յունուարին 19 Փետրուար)**
Նրբե մտադրած էք արտասահման ճամբորդել, նախքան ձեր մեկնումը լաւ ստուգեցէք ճամբորդութեան յատուկ փաստաթուղթերը, անխորժ անկընկալներէ հեռու մնալու համար:

★ **ՁՈՒԿ (20 Փետրուարին 20 Մարտ)**
Նրբե կ'աշխատիք տնտեսական մարզի մը մէջ, այսօր պիտի ըլլաք շատ ներշնչուած: Նոյնպէս՝ Նրբե այսօր պիտի տար լուրջ որոշում մը, պիտի կարենաք հարցերուն մօտենալ պայծառ մտածողութեամբ, տրամաբանական վերլուծումով: Միշտ խոնարհ եղէք:

ՕՐԱՏԵՏՐ

ՓԱՌԱՏՕՆ / ՅՈՒՅԱՀԱՆԴԵՄ / ԶԲՕՍԱՇՐՋՈՒԹԻՒՆ

ՌԻԹԱ ՆԱԽԵԼ ԾԱՂԻԿՆԵՐՈՒ ԼԵՉՈՒՈՎ ԿՄՐՏԱՅԱՅՏԵ ԿԵԱՆՔԸ

Օրինակ մը՝ Ռիթա Նախելի գործերն

«Ամիայ» արուեստի ցուցահանդէսը մինչեւ 22 Փետրուար կը հիւրընկալէ գեղանկարիչ Ռիթա Նախելի գործերուն մէկ հաւաքածոն, որ կ'ընդգրկէ աւելի քան տասնեակ մը իւղանկարներ եւ փասթէլներ:

Երիտասարդ արուեստագիտուի Ռիթա Նախելի գործերը առաւելագոյն չափով կը կրեն բնութեան ազդեցութիւնը: Անոնք վառ գոյներով կը ներկայացնեն ծաղիկներու փունջեր եւ մանաւանդ կարմիր կակաչներ, որոնք աւելի էսուցայտուն կը դառնան միջոցով արուեստագիտուի ստեղծած արտապաշտ բնութեան նկարներ եւ անկէնդան բնութիւններ: Ռիթա Նախելի իր գործերուն ընդմէջէն կը ձգտի արտայայտել ձեւերու պարզութիւնը:

Ֆոնին վրայ: Իր կենսունակութիւնը բուրոյն արուեստին միջոցով արուեստագիտուի ստեղծած արտապաշտ բնութեան նկարներ եւ անկէնդան բնութիւններ: Ռիթա Նախելի իր գործերուն ընդմէջէն կը ձգտի արտայայտել ձեւերու պարզութիւնը: Նշենք, որ այս ցուցահանդէսը կարելի է այցելել առաւօտեան ժամը 10:00էն մինչեւ երեկոյեան ժամը 6:00:

«Այ Պուսթան» փառատոն, «Սոյետաթ Բանկօ», ժամը 20:30ին. «Այ Պուսթան» պանդոկին մէջ:
«Յուրաքանչեւ» «Լուս Քափիչիչու տը կոյա», «Արեւմտեան» հիմնարկին մէջ, մինչեւ 22 Փետրուար:
«Նկարչական ցուցահանդէս» Յովսէփ Գասպարեանի գործերը, «Նաո՛ղ Արք» ցուցասրահին մէջ, մինչեւ 24 Փետրուար, ժամը 11:00էն 19:00:
«Պարսիկի քաղաք» Մանուկ Ռահմանի «Միտք էլ Գաղափար», «Քաղաքի տը կոյա»-ի մէջ, 29 Դեպտեմբերէն Շաքար օրերը, ժամը 20:30ին:

ՀԵՌԱՏԵՍԻԼ

10:00 - Սապահօ	20:00 - Արաբերէն լուրեր	15:35 - Իմ սէր, իմ հաւատ, իմ եկեղեցի
12:00 - Շիֆր է	23:00 - «Սրբի աֆ Պիճիկ»	16:00 - Հեռուստատեսիայ «Սիրոյ կախարդանք»
12:30 - Ղանիլի դանիլի	ԷՆ. ՊԻ. ԷՆ.	17:00 - Երեկոյեան Երեւանի «Վէճ»
13:00 - Մարուսի	13:00 - Վաւերագրական	17:50 - Մանրամասներ
14:00 - Եւրոպիական	14:30 - Թափերը	18:00 - Սյուրբ
14:30 - Լուրեր	այ տառւմ	18:10 - Կնոջ հմայքի գաղտնիքը
15:00 - Մըշուար	15:00 - Լուրեր	18:35 - Տուր-տուրիկ
17:30 - Ֆիլմաշար	16:00 - Ռայի սամ	19:00 - Կայրուք
18:30 - Ապու Մըլիմ	18:30 - Սինեմա/35 mm	19:45 - Որակի նշան
19:30 - Արաբ. լուրեր	19:00 - Լուրեր	20:00 - Փաստագրական սերիալ «Գարի հսկաները»
20:00 - Մտտելիս	20:00 - Պուրսա, իքթիսատ, թարս	20:00 - Փաստագրական սերիալ «Գարի հսկաները»
21:00 - Կատակերգական յայտագիր	20:30 - Մուխթասար մուֆիտ	21:00 - Ռուպիքոն+
21:30 - Տեղական ֆիլմաշար	22:00 - Մասախա	22:00 - Հայրեր
23:00 - Ապու Թայիս Ալ Մուրասապի	23:00 - Տնտեսական լուրեր	22:20 - Կէս գիշերային ձեպրութեան
ԷՆ. ՊԻ. ՍԻ.	23:30 - Թափերը այ տառւմ	23:20 - Հայրեր (ռուսերէն)
7:00 - Սի. Էն. Էն. ի լուրեր	20:30 - Մուխթասար մուֆիտ	23:25 - Հայրեր (անգլերէն)
7:30 - Ինսայտ	22:00 - Մասախա	23:30 - Երեկոյեան Երեւան
8:30 - Մա իլաք իլա	23:00 - Տնտեսական լուրեր	23:45 - Սյուրբ
9:00 - Լէրի Քինկ	23:30 - Թափերը այ տառւմ	00:00 - Լուր
10:00 - Տիֆուտաթիք լայաքնս	21:00 - Կատակերգական յայտագիր	00:05 - Երաժշտական ալիք
10:30 - Նահարքում սայիտ	21:30 - Ապու Թայիս Ալ Մուրասապի	01:00 - Լուր
11:30 - Ըպն Ատուալ	21:00 - Մուխթասար մուֆիտ	01:05 - Top 10 (կարճ տարբերակ)
12:30 - Տարապէտ	22:00 - Մասախա	01:25 - Ակունք (այգային երգեր)
13:00 - Մորելիա	23:00 - Տնտեսական լուրեր	01:45 - Նորածնութիւն
14:00 - Հիսաւտ	23:30 - Թափերը այ տառւմ	01:55 - Նորատեարտ
15:00 - Լուրեր	21:00 - Կատակերգական յայտագիր	02:05 - Երաժշտական ալիք
15:15 - Թի քայմ	21:30 - Ամերիկեան ժապաւէն	03:00 - Հայրեր
18:45 - Մըն Էժըլ Էլէնա	20:30 - Մուխթասար մուֆիտ	04:00 - «Էնդիտուի ստեղծութիւն»
19:45 - Արաբերէն	21:00 - Կատակերգական յայտագիր	04:25 - Իմ սէր, իմ հաւատ, իմ եկեղեցի
20:35 - Հըրիա ուս	21:30 - Ամերիկեան ժապաւէն	04:45 - Երեկոյեան Երեւան
21:30 - Ամերիկեան ժապաւէն	20:00 - Մուխթասար մուֆիտ	05:00 - Փաստագրական ֆիլմ «Վէճ»
ՄՈՒՍՈՒՔՊԱԼ	20:30 - Մուխթասար մուֆիտ	05:10 - Մանրամասներ
7:00 - Լուրեր	21:00 - Կատակերգական յայտագիր	05:50 - Սյուրբ
8:30 - Այամ	21:30 - Ամերիկեան ժապաւէն	
11:00 - Մարպախ	20:00 - Մուխթասար մուֆիտ	
13:00 - Յիշ ինձօ	21:00 - Կատակերգական յայտագիր	
13:05 - Ամերիկեան ֆիլմաշար՝ «Ֆիլմըն քրէսթ»	21:30 - Ամերիկեան ժապաւէն	
14:00 - Անգլերէն լուրեր	21:00 - Կատակերգական յայտագիր	
14:20 - Յրաններէն	21:30 - Ամերիկեան ժապաւէն	
14:40 - Հայերէն լուրեր	21:00 - Կատակերգական յայտագիր	
15:05 - Լուրեր	21:30 - Ամերիկեան ժապաւէն	
15:30 - Վիտէօ Զիլիս	21:00 - Կատակերգական յայտագիր	
16:00 - Թելեքապի	21:30 - Ամերիկեան ժապաւէն	
16:30 - Ըպն Ատուալ	21:00 - Կատակերգական յայտագիր	
17:00 - Արաբական ֆիլմաշար	21:30 - Ամերիկեան ժապաւէն	
19:00 - Ալ ֆախ	21:00 - Կատակերգական յայտագիր	

ՓԵՏՐՈՒՄԵԱՆ ԱՊՍԱՄԲՈՒԹԵԱՆ ԱՌԹՈՎ ՅԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐՈՒ ԵՐԵԿՈՅ

Կազմակերպութեամբ ԱՂԱԼԵԱՆ ԱՎՈՒՄԲԻ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ Մասնակցութեամբ ԷԼԻ ՊԵՐՊԵՐԵԱՆԻ Ընկերակցութեամբ ՍԵՂՕ ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆԻ

Անակնակ՝ Մասնակցութիւն հիւր երգիչի

Տեղի կ'ունենայ Ուրբաթ, 21 Փետրուար 2003ին, երեկոյեան ժամը 9:00ին «Վ.Մ.Ս.Մ. - Աղբալեան» մարզաշահութային համալիրին մէջ:

Տեղերը ապահովելու համար հեռաձայնել 04 - 722902 - 3 թիւերուն:

«ԱԶԳԱԿ»-ի ՀԵՌԱՏԵՍԻ ԹԻԻԵՐԸ

«ԱԶԳԱԿ»-ի հետ կապուելու համար հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն: 258526, 260115 եւ 241274:

ԽԱՉԲԱՌ-ԹԻԻ 5372

Պատրաստեց՝ Տ.Ս. ԱՂԱԶԱՐԵԱՆ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

ՀՈՐԻՉՈՆԱԿԱՆ	ՈՒՂԱԿԱՆՅԵԱՅ
1. Պարտութեան մատնուած:	1. Ճակատագիր - Սահանակ:
2. Վիժակ - Շրջուած՝ երկասլի տապալ:	2. Իդական օտար անուն - Ժողովրդական ասոյթ:
3. Ստացական անական - Հոսելի - Կրկնուած բաղաձայններ:	3. Այրուրենէն - Ժիպակ - Կրկնուած բաղաձայններ:
4. Համատի, տարեկից:	4. Ձախ - Միանձնուհի:
5. Նշխարքը ետեւէն ծակծկող կազմած - Անձնական գերանուն:	5. Ասեղնագործի փայտէ շրջանակ - Իդական օտար անուն:
6. Ջրասէր թռչուն - Կրօնատարի տարազ:	6. Կոյր - Չորիկոսի նշաններէն:
7. Ձեզուն - Արական	

ԼՈՒՐԵՐ ՀԱՅՐԵՆԻ ՄԱՐԶԱՇԽԱՐՀԷՆ

● ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ֆուտբոլի ֆուտբոլային ֆեդերատիվի կողմից 2003 եղանակը, որ կը սկսի յառաջիկա Մարտ 9ին, այն մտավախությունը գոյություն ունի, որ իրենց մասնակցությունը բերեն 9 խումբեր, փոխան՝ 12ի:

Տնտեսական պատճառներով իրենց մասնակցությունը չեն կրնար բերել Չուարթոնգ, Երեւան եւ Արմաիր: Անոնց հետ միասին շատ հաւանաբար իր մասնակցությունը չբերեն նաեւ «Արարատ» Երեւան, որ Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերատիվին կողմէ մեկ տարիով կախալուծ է պագային խումբին եւ կրտսերներու պագային խումբին մարզիկներ տրամադրած չըլլալուն համար:

Ինը խումբերն այլ իրենց պատրաստությունները տեսած են: Մինչեւ շաբաթավերջ սակայն կը յստականայ, թէ այդ խումբերուն թիւը պիտի ըլլայ տա՛ւը, թէ ինը, երբ Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերատիվնը պաշտօնապէս յայտարարէ այդ մէկը:

● ՄԱՍԿՈՒՄԻՅԻ մէջ (Ռուսիա) տեղի ունեցող ճատրակի «Այրոֆոն Օփըն» միջազգային մրցաշարքին իր մասնակցությունը բերող հայրենի վարպետները կ'արձանագրեն բաւական լաւ արդիւնքներ:

Բ. խմբակին մաս կազմող Տիգրան Քոթանճեան, 7 առաւելագոյն կէտէն հաւաքելով 6 կէտ, առայժմ կը գրաւէ առաջին դիրքը. անոր խմբակին մաս կը կազմեն 6 վարպետներ: Նոյն խմբակին մաս կազմող Վարդան Դանիելեան եւ Էլիան Դանիելեան ունին 4,5ական կէտ:

Ա. խմբակին մաս կազմող Լեւոն Արնուեան, որ այժմ ունի 4,5 կէտ, առայժմ կը գտնուի լաւ դիրքի վրայ, Արտաշէս Մինասեան, Գաբրիէլ Սարգսեան, Աշոտ Անաստասեան, Դաւիթ Պետրոսեան եւ Տիգրան Նալպանտեան ունին 3,5ական կէտ: Անոնցմէ կէս կէտ աւելի ունի Ռաֆայել Վահանեան:

Վերջապէս, Գ. խմբակին մաս կազմող Լեւոն Բաբուրեան ունի 5 կէտ, իսկ Սերգէյ Գաբուրեան՝ 4 կէտ:

● ԵՐԵՎ Իտալիոյ Վալ - Տի - Ֆիեմա քաղաքին մէջ սկսան դահուկարշաւի աշխարհի ֆինոնլանդական մրցումները, որոնց իրենց մասնակցությունը կը բերեն Հայաստանէն ժամանած 7 դահուկորդներ՝ առաջին անգամ ըլլալով: Մրցաշարքը կ'երկարի տասը օրուան վրայ:

● ԲՈՒՅՔԱՍՏՄԱՐՏԻԿ Շանթ Մարտիրոսեան, որ Մոսկուայի (Ռուսիա) եւ միջազգային տարբեր տեսակի մրցաշարքերուն (52 քվ. դասակարգին մէջ) կ'արձանագրէ բացառիկ արդիւնքներ, մեծ յոյսեր ունի մաս կազմելու Ռուսիոյ կրտսերներու հաւաքականին:

Այլ մոսկուաբնակ մը՝ Դաւիթ Հայրապետեան, որ Ռուսիոյ երիտասարդներու հաւաքականին հետ (60 քվ. դասակարգին մէջ) տիրացած է աշխարհի ֆուտբոլային տիտղոսին, շատ հաւանաբար մաս կազմէ Հայաստանի հաւաքականին:

● ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ հաքիի ֆեդերատիվնը յոյսով է, որ յառաջիկա Մարտին, Նոր Ձեյանտայի մէջ տեղի ունենալիք հաքիի աշխարհի ֆուտբոլային մրցաշարքին իր մասնակցությունը բերեն նաեւ Հայաստան:

Նախապէս Հայաստան ունի իր հաքիի հաւաքականը, որ ժամանակի ընթացքին գրեթէ մնաց շուրջի մէջ:

● ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ «Կլեմտէյլ Նիու Փրէս» օրաթերթին համաձայն ճատրակի վարպետ Վարուժան Յակոբեան (19 տարեկան) կը նկատուի քաղաքին լաւագոյն վարպետներէն մէկը: Իր տարած վերջին մրցաշարքին ընթացքին, ան թէեւ չտիրացաւ տիտղոսին, սակայն չքուստ արժանիքներով տղայի գումար մը շահեցաւ:

ԷՆ. ՊԻ. ԷՅ. ՓԻՍԹԸՆԶ, ՃԷԶ ԵՒ ՊԼԵՅԶԸՐԶ՝ ՅԱՂԹԱԿԱՆ

Էն. Պի. Էյ. ի երկուսն ալ մրցումներուն, Տիգրայի մէջ, Փիսթընյ 93-62 արդիւնքով պարտութեան մատնեց իր հիւրը՝ Մայեմի Հիթը: Յաղթական կազմին մարզիկներէն՝ Ռիչարտ Հեմֆրիսն նշանակեց եղանակի իր ամենէն աւելի շատ կէտերը՝ 34: Փիսթընյ, որ կ'արձանագրէր եղանակի իր 36րդ յաղթանակը, այսպիսով իր կատարած ութ մրցումներուն արձանագրեց իր եօթներորդ յաղթանակը:

Փորթլէնտի մէջ, Թրէյլ Պլէյզըր 99-91 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Նիլ Եորթ Նիթը: Պլէյզըրի մարզիկ Ռաշիտ Ուալաս նշանակեց 23 կէտ եւ 8 ռիպաունտ:

Սոլթ Լէյք Սիթիի մէջ, Եուրթա Ճէյ 109-107 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Մինեսոթա Վուլվըր, հակառակ անոր որ հիւր կազմին մարզիկներէն՝ Քեիլի Կառնէթ նշանակեց 34 կէտ եւ 10 ռիպաունտ:

Երեւանի չորրորդ եւ վերջին մրցումը՝ Ուաշինգթոն Ուիչըրտի եւ Թորոնթօ Ռեփորթի միջեւ՝ յետաձգուեց:

ՓԻՆԿ ՓՈՆԿ

Շ. Ս. Ը. Ս. ՊԵՅՐՈՒԹ ԱՆՅԱԻ Բ. ՇԱՆԳՐՈՒԱՆ

Անցեալ շաբաթավերջին, Մոն Լա Սալի մէջ սկսան Լիբանանի փինկ փոնկի կրտսերներու տղոց խմբային մրցումները (1986ի ծնունդ եւ վեր), որոնց իրենց մասնակցությունը կը բերեն 17 խումբեր:

Ախոյեանութեան այս մրցաշարքին իրենց մասնակցությունը կը բերեն նաեւ Շ. Ս. Ը. Ս. Ս. ի երեք խումբեր՝ Պէյրուք, Թրիփոլի եւ Անթիլիաս: Անոնցմէ իւրաքանչիւրը մաս կը կազմէ տարբեր խմբակի:

Շ. Ս. Ը. Ս. Պէյրուքի խմբակին մաս կը կազմեն չորս խումբեր, Շ. Ս. Ը. Ս. Թրիփոլիի՝ հինգ, իսկ Շ. Ս. Ը. Ս. Անթիլիասի՝ 4:

Այդ երեք խումբերէն միայն Շ. Ս. Ը. Ս. Պէյրուքն է, որ անցաւ Բ. հանգրուան, իր կատարած երկու մրցումներուն յաղթանակ արձանագրելով, թէեւ տակաւին Պէյրուքի կրտսերները այսօր մրցում մը ունին կատարելիք Ստայ Ուալ Ռիատա Քաֆարշիմայի դէմ, որուն արդիւնքը նշանակություն մը չունի Շ. Ս. Ը. Ս. Պէյրուքի համար:

Ստորեւ՝ Շ. Ս. Ը. Ս. ի երեք խումբերուն մաս կազմող մարզիկները.

- Շ. Ս. Ը. Ս. Պէյրուք. - Աւօ Մուհըջողլեան, Ժալալ Թաուիլ եւ Մալէք Թաուիլ
- Շ. Ս. Ը. Ս. Թրիփոլի. - Հայկ Խաչերեան, Արմէն Պուշպեան, Սահակ Փալեան, Մայք Փոլատեան եւ Հրակ Պետրոսեան
- Շ. Ս. Ը. Ս. Անթիլիաս. - Սերուշ Զամիչեան, Հրայր Պողոսեան եւ

ԹԵՆԻՍ

ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ ԶՈՒԳԵՐ ՄԱՍ ԿԱԶՄԵԼ ԱԶԳԱՅԻՆ ԽՈՒՄԲԻՆ

Հայաստանի լաւագոյն թենիսիստ Սարգիս Սարգսեան չ'ուզէր մաս կազմել Հայաստանի պագային խումբին, որովհետեւ կ'ուզէ միայն անհատական մրցաշարքերու մասնակցիլ: Յառաջիկայ Ապրիլին տեղի ունենալիք Եու. Է. Օփընի իր մասնակցությունը բերող Սարգսեան, երկրորդ տարին ըլլալով հեռու կը մնայ պագային խումբէն: Մեմֆիսի մէջ (Մ. Ն.) տեղի ունեցող միջազգային մրցաշարքին Սարգսեան երկէս հանգրուանին 6-3 եւ 6-4 արդիւնքով պարտութիւն մը կրելէ ետք ամերիկացի Ռոպի Կինսփորիէն, դուրս մնաց մրցաշարքէն:

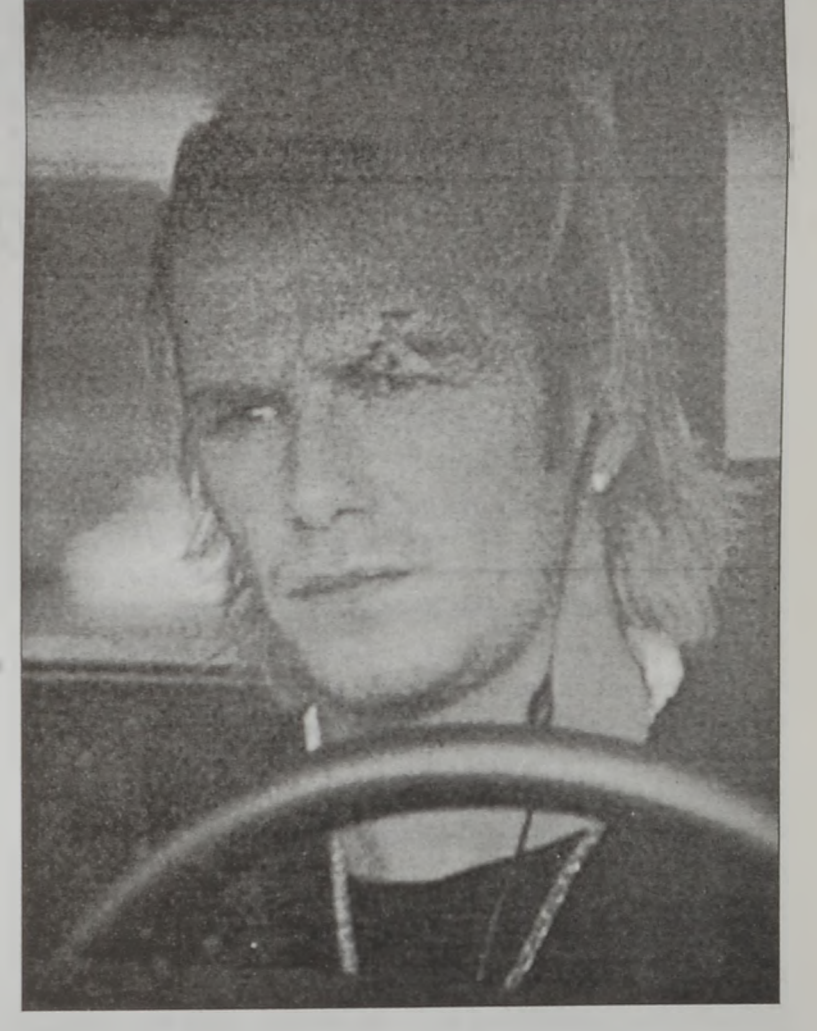
ԵՒՐՕ - 2004ԻՆ

«ԿՈՆՏՐԵՆ ԿՈՆ»Ի ԴՐՈՒԹԻՒՆԸ՝ ԶՆՋՈՒԱԾ

Եու. Է. Էֆ. Ան երկէս յայտարարեց, թէ եւրօ - 2004ի մրցաշարքին, որ տեղի պիտի ունենայ Փորթուգալի մէջ. «Կոնտրեն կոլ»ի դրուիւնը պիտի չ'կիրարկուի:

Այսինքն, այն մրցումը, որ կ'երկարաձգուի եւ այդ երկարաձգման ընթացքին կոլ նշանակուելու պարագային մրցումը պիտի չ'աւարտուի: Անկապ պիտի աւարտուի, միայն այն ժամանակ երբ 120 վայրկեանները ամբողջանան:

ՖԵՐԿԸՍԸՆ - ՊԵՔԶԱՄ ԿՈՒՊԻ...

Վիրաւոր Պեքզամ

Անցեալ շաբաթ օր «Օլտ Թրէֆորտ»ի դաշտին վրայ իր հիւրէն՝ Արենայէն 2-0 արդիւնքով պարտութիւն մը կրելէ ետք, Մանչեսթըր Եունայթըդը դուրս մնաց Անգլիոյ ֆուտբոլի բաժնի մրցաշարքէն՝ չ'կարենալով հասնիլ քառորդ աւարտականին:

Շատ հաւանաբար իր կազմին կրած պարտութիւնը չ'կարենալով մարտել, մարզիչ Ալեքս Ֆերկըսըն պայրացած ֆուտբոլի կօշիկ մը նետեց խումբին խմբակաւորին՝ Տէյվիտ Պեքզամի գլխուն:

Կօշիկը, որ գամով էր, վնասեց: Պեքզամի ձախ յօնքը պատռեցաւ... պետք եղաւ երկու կար կարելու:

«ՉԵՍՓԻՆՉ ԼԻԿ»

ՊԱՐՍԵԼՈՆԱ - ԻՆԹԵՐ ՄԻԼԱՆ՝ 3-0

«Չեմփրըն Լիկ»ի ֆուտբոլի մրցաշարքին Բ. հանգրուանի մրցումներուն, երկէս արձանագրուեցան հետեւեալ արդիւնքները.

- Ս. ԽՄԲԸՎ Պարսելոնա - Ինթեր Միլան 3-0
- Պայէր Լեւերքուզըն - Նիւքէմբըր 1-3
- Բ. ԽՄԲԸՎ Արսենալ - Ալքոս Ամսթերտամ 1-1
- Ս. Էս. Ռոմա - Վալենսիա 0-1
- Ստորեւ՝ այսօրուան մրցումներուն յայտագիրը.
- Գ. ԽՄԲԸՎ Ռեալ Մարտիտ - Պորուսիա Տորթմունտ 1-0
- Ս. Սէ. Միլան - Լոքոմոթիւ Մոսկուա 1-0
- Գ. ԽՄԲԸՎ Մանչ. Եունայթըդ - Եուրկենթուս 1-0
- Պալ - Տեփորթիւս Բորուսա

ԱՐԻԷԼ ՕՐԹԵԿԱ ՄԻԱՅԱԻ ԻԹԹԻԶԱՏԻ

Արժանթինցի միջազգային յառաջապահ Արիէլ Օրթեկա, երկէս միացաւ Իթթիհատ խումբին (Սէուտական Արաբիա) միայն երեք ամսուան համար. անոր փոխանցումը արժեք 750 հազար տոլար: 28 տարեկան Օրթեկա, որ անցեալ շաբաթ լքեց իր պարտը՝ Տենթերպաշէն, Իթթիհատի հետ պիտի մասնակցի Սէուտական Արաբիոյ ֆուտբոլային մրցումներուն՝ իր կողքին ունենալով Ուէսթ Համի եւ Լիվըրփուլի նախկին մարզիկ Թիթի Քամարան: 1998ի եւ 2002ի Մոնտիալներուն Արժանթինի ֆուտբոլի պագային խումբին մաս կազմած Օրթեկան միջազգային յառաջապահ Արիէլ Օրթեկան, որ անցեալ շաբաթ լքեց իր պարտը՝ Տենթերպաշէն, Իթթիհատի հետ պիտի մասնակցի Սէուտական Արաբիոյ ֆուտբոլային մրցումներուն՝ իր կողքին ունենալով Ուէսթ Համի եւ Լիվըրփուլի նախկին մարզիկ Թիթի Քամարան: 1998ի եւ 2002ի Մոնտիալներուն Արժանթինի ֆուտբոլի պագային խումբին մաս կազմած Օրթեկան միջազգային յառաջապահ Արիէլ Օրթեկան, որ անցեալ շաբաթ լքեց իր պարտը՝ Տենթերպաշէն, Իթթիհատի հետ պիտի մասնակցի Սէուտական Արաբիոյ ֆուտբոլային մրցումներուն՝ իր կողքին ունենալով Ուէսթ Համի եւ Լիվըրփուլի նախկին մարզիկ Թիթի Քամարան: 1998ի եւ 2002ի Մոնտիալներուն Արժանթինի ֆուտբոլի պագային խումբին մաս կազմած Օրթեկան միջազգային յառաջապահ Արիէլ Օրթեկան, որ անցեալ շաբաթ լքեց իր պարտը՝ Տենթերպաշէն, Իթթիհատի հետ պիտի մասնակցի Սէուտական Արաբիոյ ֆուտբոլային մրցումներուն՝ իր կողքին ունենալով Ուէսթ Համի եւ Լիվըրփուլի նախկին մարզիկ Թիթի Քամարան: 1998ի եւ 2002ի Մոնտիալներուն Արժանթինի ֆուտբոլի պագային խումբին մաս կազմած Օրթեկան միջազգային յառաջապահ Արիէլ Օրթեկան, որ անցեալ շաբաթ լքեց իր պարտը՝ Տենթերպաշէն, Իթթիհատի հետ պիտի մասնակցի Սէուտական Արաբիոյ ֆուտբոլային մրցումներուն՝ իր կողքին ունենալով Ուէսթ Համի եւ Լիվըրփուլի նախկին մարզիկ Թիթի Քամարան: 1998ի եւ 2002ի Մոնտիալներուն Արժանթինի ֆուտբոլի պագային խումբին մաս կազմած Օրթեկան միջազգային յառաջապահ Արիէլ Օրթեկան, որ անցեալ շաբաթ լքեց իր պարտը՝ Տենթերպաշէն, Իթթիհատի հետ պիտի մասնակցի Սէուտական Արաբիոյ ֆուտբոլային մրցումներուն՝ իր կողքին ունենալով Ուէսթ Համի եւ Լիվըրփուլի նախկին մարզիկ Թիթի Քամարան: 1998ի եւ 2002ի Մոնտիալներուն Արժանթինի ֆուտբոլի պագային խումբին մաս կազմած Օրթեկան միջազգային յառաջապահ Արիէլ Օրթեկան, որ անցեալ շաբաթ լքեց իր պարտը՝ Տենթերպաշէն, Իթթիհատի հետ պիտի մասնակցի Սէուտական Արաբիոյ ֆուտբոլային մրցումներուն՝ իր կողքին ունենալով Ուէսթ Համի եւ Լիվըրփուլի նախկին մարզիկ Թիթի Քամարան: 1998ի եւ 2002ի Մոնտիալներուն Արժանթինի ֆուտբոլի պագային խումբին մաս կազմած Օրթեկան միջազգային յառաջապահ Արիէլ Օրթեկան, որ անցեալ շաբաթ լքեց իր պարտը՝ Տենթերպաշէն, Իթթիհատի հետ պիտի մասնակցի Սէուտական Արաբիոյ ֆուտբոլային մրցումներուն՝ իր կողքին ունենալով Ուէսթ Համի եւ Լիվըրփուլի նախկին մարզիկ Թիթի Քամարան: 1998ի եւ 2002ի Մոնտիալներուն Արժանթինի ֆուտբոլի պագային խումբին մաս կազմած Օրթեկան միջազգային յառաջապահ Արիէլ Օրթեկան, որ անցեալ շաբաթ լքեց իր պարտը՝ Տենթերպաշէն, Իթթիհատի հետ պիտի մասնակցի Սէուտական Արաբիոյ ֆուտբոլային մրցումներուն՝ իր կողքին ունենալով Ուէսթ Համի եւ Լիվըրփուլի նախկին մարզիկ Թիթի Քամարան: 1998ի եւ 2002ի Մոնտիալներուն Արժանթինի ֆուտբոլի պագային խումբին մաս կազմած Օրթեկան միջազգային յառաջապահ Արիէլ Օրթեկան, որ անցեալ շաբաթ լքեց իր պարտը՝ Տենթերպաշէն, Իթթիհատի հետ պիտի մասնակցի Սէուտական Արաբիոյ ֆուտբոլային մրցումներուն՝ իր կողքին ունենալով Ուէսթ Համի եւ Լիվըրփուլի նախկին մարզիկ Թիթի Քամարան: 1998ի եւ 2002ի Մոնտիալներուն Արժանթինի ֆուտբոլի պագային խումբին մաս կազմած Օրթեկան միջազգային յառաջապահ Արիէլ Օրթեկան, որ անցեալ շաբաթ լքեց իր պարտը՝ Տենթերպաշէն, Իթթիհատի հետ պիտի մասնակցի Սէուտական Արաբիոյ ֆուտբոլային մրցումներուն՝ իր կողքին ունենալով Ուէսթ Համի եւ Լիվըրփուլի նախկին մարզիկ Թիթի Քամարան: 1998ի եւ 2002ի Մոնտիալներուն Արժանթինի ֆուտբոլի պագային խումբին մաս կազմած Օրթեկան միջազգային յառաջապահ Արիէլ Օրթեկան, որ անցեալ շաբաթ լքեց իր պարտը՝ Տենթերպաշէն, Իթթիհատի հետ պիտի մասնակցի Սէուտական Արաբիոյ ֆուտբոլային մրցումներուն՝ իր կողքին ունենալով Ուէսթ Համի եւ Լիվըրփուլի նախկին մարզիկ Թիթի Քամարան: 1998ի եւ 2002ի Մոնտիալներուն Արժանթինի ֆուտբոլի պագային խումբին մաս կազմած Օրթեկան միջազգային յառաջապահ Արիէլ Օրթեկան, որ անցեալ շաբաթ լքեց իր պարտը՝ Տենթերպաշէն, Իթթիհատի հետ պիտի մասնակցի Սէուտական Արաբիոյ ֆուտբոլային մրցումներուն՝ իր կողքին ունենալով Ուէսթ Համի եւ Լիվըրփուլի նախկին մարզիկ Թիթի Քամարան: 1998ի եւ 2002ի Մոնտիալներուն Արժանթինի ֆուտբոլի պագային խումբին մաս կազմած Օրթեկան միջազգային յառաջապահ Արիէլ Օրթեկան, որ անցեալ շաբաթ լքեց իր պարտը՝ Տենթերպաշէն, Իթթիհատի հետ պիտի մասնակցի Սէուտական Արաբիոյ ֆուտբոլային մրցումներուն՝ իր կողքին ունենալով Ուէսթ Համի եւ Լիվըրփուլի նախկին մարզիկ Թիթի Քամարան: 1998ի եւ 2002ի Մոնտիալներուն Արժանթինի ֆուտբոլի պագային խումբին մաս կազմած Օրթեկան միջազգային յառաջապահ Արիէլ Օրթեկան, որ անցեալ շաբաթ լքեց իր պարտը՝ Տենթերպաշէն, Իթթիհատի հետ պիտի մասնակցի Սէուտական Արաբիոյ ֆուտբոլային մրցումներուն՝ իր կողքին ունենալով Ուէսթ Համի եւ Լիվըրփուլի նախկին մարզիկ Թիթի Քամարան: 1998ի եւ 2002ի Մոնտիալներուն Արժանթինի ֆուտբոլի պագային խումբին մաս կազմած Օրթեկան միջազգային յառաջապահ Արիէլ Օրթեկան, որ անցեալ շաբաթ լքեց իր պարտը՝ Տենթերպաշէն, Իթթիհատի հետ պիտի մասնակցի Սէուտական Արաբիոյ ֆուտբոլային մրցումներուն՝ իր կողքին ունենալով Ուէսթ Համի եւ Լիվըրփուլի նախկին մարզիկ Թիթի Քամարան: 1998ի եւ 2002ի Մոնտիալներուն Արժանթինի ֆուտբոլի պագային խումբին մաս կազմած Օրթեկան միջազգային յառաջապահ Արիէլ Օրթեկան, որ անցեալ շաբաթ լքեց իր պարտը՝ Տենթերպաշէն, Իթթիհատի հետ պիտի մասնակցի Սէուտական Արաբիոյ ֆուտբոլային մրցումներուն՝ իր կողքին ունենալով Ուէսթ Համի եւ Լիվըրփուլի նախկին մարզիկ Թիթի Քամարան: 1998ի եւ 2002ի Մոնտիալներուն Արժանթինի ֆուտբոլի պագային խումբին մաս կազմած Օրթեկան միջազգային յառաջապահ Արիէլ Օրթեկան, որ անցեալ շաբաթ լքեց իր պարտը՝ Տենթերպաշէն, Իթթիհատի հետ պիտի մասնակցի Սէուտական Արաբիոյ ֆուտբոլային մրցումներուն՝ իր կողքին ունենալով Ուէսթ Համի եւ Լիվըրփուլի նախկին մարզիկ Թիթի Քամարան: 1998ի եւ 2002ի Մոնտիալներուն Արժանթինի ֆուտբոլի պագային խումբին մաս կազմած Օրթեկան միջազգային յառաջապահ Արիէլ Օրթեկան, որ անցեալ շաբաթ լքեց իր պարտը՝ Տենթերպաշէն, Իթթիհատի հետ պիտի մասնակցի Սէուտական Արաբիոյ ֆուտբոլային մրցումներուն՝ իր կողքին ունենալով Ուէսթ Համի եւ Լիվըրփուլի նախկին մարզիկ Թիթի Քամարան: 1998ի եւ 2002ի Մոնտիալներուն Արժանթինի ֆուտբոլի պագային խումբին մաս կազմած Օրթեկան միջազգային յառաջապահ Արիէլ Օրթեկան, որ անցեալ շաբաթ լքեց իր պարտը՝ Տենթերպաշէն, Իթթիհատի հետ պիտի մասնակցի Սէուտական Արաբիոյ ֆուտբոլային մրցումներուն՝ իր կողքին ունենալով Ուէսթ Համի եւ Լիվըրփուլի նախկին մարզիկ Թիթի Քամարան: 1998ի եւ 2002ի Մոնտիալներուն Արժանթինի ֆուտբոլի պագային խումբին մաս կազմած Օրթեկան միջազգային յառաջապահ Արիէլ Օրթեկան, որ անցեալ շաբաթ լքեց իր պարտը՝ Տենթերպաշէն, Իթթիհատի հետ պիտի մասնակցի Սէուտական Արաբիոյ ֆուտբոլային մրցումներուն՝ իր կողքին ունենալով Ուէսթ Համի եւ Լիվըրփուլի նախկին մարզիկ Թիթի Քամարան: 1998ի եւ 2002ի Մոնտիալներուն Արժանթինի ֆուտբոլի պագային խումբին մաս կազմած Օրթեկան միջազգային յառաջապահ Արիէլ Օրթեկան, որ անցեալ շաբաթ լքեց իր պարտը՝ Տենթերպաշէն,

ԱՐԽԱԶԻՈՅ ՄԷԶ

ԹԻՖԼԻՍ Կ'ՈՐՈՇԵ ԵՐԿԱՐԱԶԳԵԼ ՌՈՒՍ ԽԱՂԱՂԱՐԱՐ ՈՒԺԵՐՈՒ ԿԵՅՈՒԹԵԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՇՐՋԱՆԸ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 18 (ԱՅՓ).- Վրաստանի ազգային ապահովու- թեան խորհուրդը որոշած է Արխալիոյ մէջ ռուս խաղաղարար ու- ժերու սպասարկու- թեան ժամանակաշրջ- շարն երկարաձգել, հաղորդեց «Ինթըր- ֆաքս» լրատու գոր- ծակալուծիչը:

Խորհուրդին քա- տուղարը՝ Թէոս ձա- փարիժէ Երկուշաբթի գիշեր ըսած է, որ այդ որոշումը կայացուցած է «նկատու ունենալով, որ Վրաստան այս հանգրուանին այլ փո- խընտրանք չունի, ինչ կը վերաբերի Արխա- յիոյ մէջ խաղաղա- րար գործողութեան»:

Անոնց ժամանա- կաշրջանը պիտի եր- կարաձգուի 6 ամիսով, ըսած է ձափարիժէ թղթակիցներու, պու- շացնելով միաժամա- նակ, թէ այս որոշումը «վերջնական չէ» եւ թէ նախագահ Էտուարտ Շեւարձա- յանի պէտք է կնքէ «քանի որ օրէն»:

Ռուսիա շուրջ 3000 ուժ ունի Արխալիոյ մէջ: Անոնք մաս կը կազմեն Արխալիոյ եւ Վրաստանի միջեւ չէ- կոք ուժի մը:

Ռուսական ուժե- րուն ժամանակաշրջ- շանը, որ կը վերանո- րոգուի իւրաքանչիւր 6 ամիսը անգամ մը, վերջ գտած էր 31 Դեկ-

տեմբեր 2002ին, եւ Շե- ւարձաձե այս ամիս պուշացուցած էր, թէ Թիֆլիս կրնայ չվերա- նորոգել այդ ժամա- նակաշրջանը:

ԿՈՐԻՉԱՅԻՆ ՆԻԹԵՐ ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՂ ԸՆԴՈՒՆԱՐԱՆՆԵՐ ԿՈՐՈՒՄԸ

Միս կողմէ, Վրաս- տանի պաշտպանու- թեան նախարարու- թիւնը Երկուշաբթի օր յայտնած է, թէ շողա- վարակ նիւթեր պա- րունակող 3 ընդունա-

ՀԱՐԱՄԱՅԻՆ ԶՈՐԷՍ

ՄԵԹՐՈՅԻ ՄԸ ՄԷՋ ՀՐԴԷՂ ԱԻՆԼԻ ՔԱՆ 120 ԶՈՂ

Հարաւային Քորէայի Տեյկու քաղաքին մէջ աւելի քան 120 Կոհ արձանագրուած է երէկ, մտային նախկին հիւանդի մը կողմէ մեթրոյին մէջ հրդեհ ստեղծելէ ետք:

Ոստիկանութիւնը յայտնած է, թէ յարձակու- մին պատճառով հրդեհը ծայր տուած է 6 վա- կոններով 2 գնացքներու մէջ, որոնք առաօ- տուն 400 հոգի կը փոխադրէին: Մարմինները անձանաչելի դառնալու աստիճան այրած են, ըստ քաղաքին հրշէջներու պետին:

Իշխանութիւնները երէկ կը նախատեսէին, որ Կոհերու թիւը բարձրանայ՝ նկատի ունենա- լով, որ տասնեակներով մարդիկ տակաւին ան- հետացած կը նկատուէին:

Ակատեսները յայտնած են, թէ մարդ մը շի- շէ մը հրկիպող հեղուկ մը թափած է կառքերէն մէկուն մէջ, ապա իրահանով մը կրակ տուած է անոր:

Տեյկուի քաղաքապետը ըսած է, թէ ձեռքա- կալուած է 56 տարեկան Քիմ Տիյ-Հունանը, որ մտային հարցերու պատմութիւն մը ունի:

(ԱՅՓ)

րաններ կորսուած են Վրաստանի Վաչիա- նի Կինուրակաւ խա- ռիսիւն, որ Թիֆլիսի արեւելքը կը գտնուի:

Տեղեկութիւններու համաձայն, պաշտպա- նութեան նախարար- լուծիւնը այդ ընդու- նարանները, որոնք երէք տարի առաջ խա- ռիսիւնի մէջ գտնուած են, պէտք է անցնել Հոկտեմբերին յանձ- ներ կենսոլորտի նա- խարարութեան, սա- կայն ատիկա չէ ըրած՝ «շարք մը պատճառնե- րով»:

ՊԵՅՃԻՆԿ ԵՒ ՓԻՈՆԿԵԱՆԿ ՀԱՄԱԿԱՐԾԻՔ՝ ԿՈՐԻՉԱՅԻՆ ՏԱԳՆԱՊԻՆ ԼՈՒԾՄԱՆ ՁԵՒՆ ՇՈՒՐՋ

Չինաստան եւ Հիւսիսային Քորէա երէկ հա- մաձայնած են, թէ կորիպային ուժանիւթի գոր- ծածոթեան կապուած տագնապը պէտք է տի- այրկի ճամբով լուծուի, մինչ Հարաւային Քոր- ռէա եւ Մ. Նահանգներ կը պատրաստուէին ռազմափորձերու ձեռնարկել:

Հիւսիսային Քորէայի արտաքին գործոց նա- խարար Փէյ Նամ-ունն անակկայօրէն այցե- լած է ՊեյՃինկ, ուր տեսակցութիւն մը ունեցած է արտաքին գործոց փոխ նախարար Ուանկ Եիի հետ՝ 4 ամսուան տագնապը քննարկելու հա- մար:

Հիւսիսային Քորէա հետեւողականօրէն յայտնած է, որ կ'ուզէ կորիպային հարցը տիա- յրկի ճամբով լուծել, թէեւ անիկա կը պնդէ Մ. Նահանգներու հետ երկկողմանի բանակցու- թիւններ ունենալու համար: Անիկա մերժած է բազմակողմանի քննարկումներու մասնակցիլ:

Փիոնկեանկի եւ Ուաշինկթընի միջեւ դէմ յանդիման բանակցութեան կողմէ, որ կ'ու- ղէ, որ Հիւսիսային Քորէա նախ իր կորիպային ծրագիրներէն հրաժարի:

Անել կացութեան վերջ տալու արջաւը երէկ քայլ մը առաջ գացած է այն տեղեկութիւններէն ետք, թէ Մ. Նահանգներու արտաքին գործոց նախարար Քոլին Փաուըլը «մօտ ատենէն» Չի- նաստան պիտի այցելէ:

Փէյի եւ Ուանկի միջեւ քննարկումները կը պուզադիպէին Փիոնկեանկի այն սպառնալի- քին, թէ պիտի քաշուի Կինադադարի համաձայ- նագրէն, որ վերջ տուած էր քորէական պատե- րապմին: Ասիկա կը նկատուի հակադարձութիւն մը երկուշաբթի օրուան այն յայտարարութեան,

թէ Մ. Նահանգներ եւ Հարաւային Քորէա այս ամիս ռազմափորձերու պիտի ձեռնարկեն:

Հիւսիսային Քորէայի բանակին հաղորդա- գրութիւնը Մ. Նահանգները ամբաստանած է հետեւողականօրէն համաձայնագիրը բռնաբա- րելու յանցանքով:

Սպիտակ Տուըն երէկ անտեսումով արտա- յայտուեցաւ Հիւսիսային Քորէայի սպառնալի- քին մասին, ըսելով, թէ ատիկա «նախատեսելի ընթացք մըն է»:

ՌՈՒՍԻԱ ՏԻԱԼՈՎԻ ԿՈՉ ԿՈՒՂԸ

Միս կողմէ, Հիւսիսային Քորէայի տագնա- պով վթառող Ռուսիոյ պատուիրակ Ալեքսանտր Լուսիուքով երէկ պուշացուցած է, թէ պէտք չէ Փիոնկեանկի դէմ պատժամիջոցներու դիմել՝ յայտնելով, որ քորէական թերակողպիւն վրայ «վտանգաւոր» կացութիւնը կրնայ տիպարկի ճամբով լուծուիլ:

Ան Ղապախտանի մէջ յայտնած է, թէ քո- ռէական թերակողպիւն վրայ լարուածութեան վերջ տալու համար անհրաժեշտ է «ամերիկա- ցի եւ հիւսիսային քորէացի ներկայացուցիչնե- րուն միջեւ կապ հաստատել. բան մը, որ դժբախտաբար տեղի չունենար ներկայիս»:

Նկարագրելով տագնապը իբրեւ «շատ դժուար եւ վտանգաւոր»՝ Լուսիուքով պուշա- ցուցած է, որ «փոխընտրանքը միմիայն տագ- նապ կրնայ լրլլայ, ինչ որ ամբողջական աղէ- տի պիտի յայնգի»:

(ԱՅՓ)

ՍՈՒՐԻԱԿԱՆ ՈՒԺԵՐՈՒ ՎԵՐԱԳԱՍՍԱՒՈՐՈՒՄ ...

Շարունակուած Ա. ԷջԷԳ

պանութեան նախարար Խալիլ Հըրրուիի փո- խանցեց սուրիական ուժերու վերադասուոր- ման շախատանքներուն մանրամասնութիւն- ները եւ որդեգրուելիք միջոցառումները:

Հանդիպումին քննարկուեցան լիբանանեան եւ սուրիական բանակներուն միջեւ գործակ- ցութիւնը:

●ԱՄԱՆԿԻ հրամանատարութիւնը երէկ հրա-

պարակեց պաշտօնական հաղորդագրութիւն մը, որուն մէջ յայտնեց, թէ հիմնուելով նախա- գահներ՝ Կոր. Էմիլ Լահուտի եւ Պաշար Ասա- տի ցուցմունքներուն եւ երկու երկիրներուն մի- ջեւ գոյութիւն ունեցող գործակցութեան վրայ, Կինուրակաւ միացեալ յանձնախումբի մը կողմէ որոշուած է հիւսիսի մէջ, սուրիական ու- ժերը վերադասուորել հինգ օրերու ընթացքին:

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՇԱՐՔԵՐՈՒՆ ՄԷՋ ՄԻԱՅԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ԹԵՐ ՈՒ ԴԷՄ ...

Շարունակուած Ա. ԷջԷԳ

մը ապահովելու փորձե- րը: Միմիթիս աւելցուց, որ վեճաժողովին աւար- տին հրապարակուած յայտարարութիւնը կը փաստէ, թէ Ե. Միու- թեան անդամները դիտեն միացեալ կեցուածք որ- դեգրել: Միմիթիս ըսաւ նաեւ, որ իրաքի դէմ պա- տերազմ մը աղէտալի պի- րը ըլլայ եւ այդ պատճառ- ով ամէն ճիգ ի գործ պէտք է դրուի հեռացնե- լու համար պատերազմի սպառնալիքը:

Եւրոպական Միու- թեան ընդարձակման հարցերու յանձնակա- տար կուսիները վերահսկելու իր կարգին ողջունեց հրապարակուած յայտա- րարութիւնը:

Ե. Միութիւնը նոր տագնապի մը սպառնա- լիքին դիմաց կը գտնուի Ֆրանսայի նախագահ ժաք Շիրաքի կատարած մէկ յայտարարութեան եւ անոր հակադարձող կեցուածքներուն պատ- ճառով: Շիրաք սուր ոճով քննարկեց Ե. Միու- թեան անդամակցութեան թեկնածու երկիրները, «մանկակալ» որակելով անոնց յայտարարած գո- րակցութիւնը Միացեալ Նահանգներուն: Շիրաք զգուշացուց, որ յիշեալ երկիրներուն անդամակ- ցութիւնը կրնայ վտան- գուիլ: Ան կ'ակնարկէր արեւելեան եւրոպական երկիրներուն, որոնք ի նպատակ Ուաշինկթընի կեցուածք յայտարարած են: Շիրաք ըսաւ, որ ան- դամ երկիրներէն մէկուն մէջ ընդարձակման հան-

րաքուէին արդիւնքը եթէ ոչ ըլլայ՝ ամբողջ ծրագի- րը կ'առկարուի եւ Ե. Միութիւնը նոր անդամ- ներ չ'ունենար: Շիրաք բարկացած է թեկնածու երկիրներուն դէմ, որոնք անցեալ ամիս բաց նա- մակ մը հրապարակած էին՝ զօրավիգ կանգնե- լով իրաքի դէմ պատե- րազմի մը ամերիկեան ծրագիրներուն:

Ֆրանսայի պաշտպա- նութեան նախարար Մի- շէլ Ալիօ Մարի եւս ըսաւ, որ թեկնածու երկիրները կը վտանգեն իրենց ան- դամակցութիւնը՝ Միաց- եալ Նահանգներուն զօ- րավիգ կանգնելով: Նա- խարարը ըսաւ, որ Ե. Միութեան անդամ եր- կիրներու քաղաքացինե- րը կրնան մերժել ընդար- ձակման ծրագիրը՝ հա- ճատալով, որ թեկնածու երկիրները չեն ուզեր թա- ղաղուութիւն տեսնել եւրո- պական ընտանիքին մէջ:

Թեկնածու երկիրները անպատասխան չձգեցին Ֆրանսական քննադա- տութիւնները՝ շեշտելով, որ ամէն երկիր ազատ է իր տեսակէտները ունե- նալու եւ զանոնք պաշտ- պանելու: Ռուսմանիոյ նախագահ Իոն Իլիեսքու ըսաւ, որ Շիրաք «անխո- հեմ» յայտարարութիւն մը կատարած է: Ան աւել- ցուց, որ Ֆրանսայի նա- խագահը Եւրոպան կը բաժնէ Ուաշինկթընի թեր եւ դէմ ճակատնե- րու:

Պուլկարիոյ արտաքին գործոց փոխ նախարար Լուպոմիր Իվանով իր

կարգին զգուշացուց, որ Ֆրանսայի կեցուածքը կը սպառնայ բաժնել ՄԱԿի Ապահովութեան խոր- հուրը, ուր ոչ մնայուն անդամ է Պուլկարիա: Նախագահ Ճորձ Պուլկարի թոնի Պլէրի եւս անուղղակի կերպով քննադատեց Շիրաք՝ դի- մել տալով, որ թեկնա- ծուները իրաւունք ու- նին իրենց կեցուածքը արտայայտելու: Պլէրի ըսաւ նաեւ, որ ոչ ոք կ'ողջ է աճապարկ պա- տերազմ յայտարարելու համար: Ան աւելցուց, որ ինք տակաւին զօրավիգ կը կանգնի Ապահովու- թեան խորհուրդին մէջ երկրորդ բանուած մը որ- դեգրելու առաջարկին, որ պէտք է իրականանայ Պաղտատի դէմ զինուո- ռական քայլ մը առնելէ զինուորական զգուշացուց, որ 12 տարի է ի վեր չէ յարգած ՄԱԿի որոշումները: Պլէրի աւել- ցուց, որ Սատտամ իս- կաւին առիթ ունի մինչեւ Փետրուար 28, սակայն եթէ ան մինչ այդ ամբող- ջական գործակցութիւն չընկալուի ՄԱԿի քննիչ- ներուն, այլ առիթ մը պի- տի տրուի Պաղտատի դե- կավարին:

Գերմանիոյ արտաքին գործոց նախարար Եոշ- շե Ֆիշըր երէկ վերստին շեշտեց, որ Պերլին փո- խութեան չէ ենթա- կած իրաքի դէմ պատե- րազմը մերժող կեցուած- քը, հակառակ անոր որ ընդունած է Ե. Միու- թեան միացեալ կեցուած- քը, որ կ'ուզէ, թէ զինուո- ռական գործողութիւնը վերջին ընտանքն է: Ֆի- շըր ընդունեց, որ Գեր- մանիա յանձնառու կը մնայ խաղաղութեան քա- ղաքականութեան:

ԹՈՒՐԵԱ ԵՒ ՍԵՆՏԱԿԱՆ ԱՐԱՔԻԱ ԿԸ ԽՍՏԱՆԵՆ ԻՐԵՑ ԿԵՅՈՒՄԸ

Միջին Արեւելքի մէջ Միացեալ Նահանգներու մեծագոյն երկու գաշնա- առաջը՝ Պլէրի, որ մեծ ընդ- դիմութիւն մը կը դիմա- գրաւէ Բրիտանիոյ մէջ, ուր հարցախոյզներու արդիւնքը պատերազմի դէմ է, ըսաւ որ կը հակադ- նայ ժողովրդային ընդ- դիմութիւնը պատերազ- մի գաղափարին դէմ՝ շեշտելով, որ ամէն ինչ կարեւոր է Սատտամ Հիւ- սէյնէն, որ 12 տարի է ի վեր չէ յարգած ՄԱԿի որոշումները: Պլէրի աւել- ցուց, որ Սատտամ իս- կաւին առիթ ունի մինչեւ Փետրուար 28, սակայն եթէ ան մինչ այդ ամբող- ջական գործակցութիւն չընկալուի ՄԱԿի քննիչ- ներուն, այլ առիթ մը պի- տի տրուի Պաղտատի դե- կավարին:

պէտք է գիտակցի այս կացութեան:

Ուաշինկթըն եւ Ան- գարա տարակարծիք են թուրքիոյ յատկացուելիք ամերիկեան օժանդակու- թեան չափին մասին: Ան- գարայի ակնկալութիւն- ները շատ աւելի մեծ են քան Ուաշինկթընի առա- ջարկները: Էրտողան շեշ- տեց, որ Ուաշինկթըն պէտք է գնահատէ Ան- թացը տալով անոր պա- հանջներուն: Ան աւել- ցուց, որ Անգարա միա- կողմանի «զոհողութիւն- ներ» պիտի չկատարէ իրաքի դէմ ամերիկեան յարձակումի մը պարա- գային:

Թուրքիոյ նախագահ Ահմէտ Նեճետիթ Սեզըր իր կարգին ըսաւ, որ ամե- րիկացի զինուորներու դիմաց թրջական սահ- մանները պիտի բացուին այն պահուէն, երբ ՄԱԿի Ապահովութեան խոր- հուրը, կանաչ լոյս կու տայ զինուորական գոր- ծողութեան:

Մոցի մէջ Ուաշինկթը- նի գլխաւոր գաշնակից Մէուտական Արաբիա եւ հակապատերազմեան կեցուածքի մը թափ կու տայ: Արտաքին գործոց նախարար Մէուտ Ֆայ- սալ իշխանը ըսաւ, որ ամերիկեան միակողմանի որոշումով յարձակում մը ընդունելի պիտի չըլ- լայ շատերու համար: Ան աւելցուց, որ պատերազ- մի որոշումը ընդունելի թեան ենթարկել կեց- ւածքը: Էրտողան շեշ- տեց, թէ Ուաշինկթըն

նաեւ, որ Մէուտական Արաբիա պիտի չարտօնէ, որ օտար ուժեր սէուտա- կան հողերէն յարձակին իրաքի վրայ: Ան ըսաւ նաեւ, որ եթէ Պաղտատի վարչակարգի փոփոխու- թիւնը իրաքի բանդու- թիւնը ու կործանումով պի- տի իրագործուի, շրջա- նին մէջ զօհուարութիւն- ներ պիտի ծագին եւ մէկ հարց լուծելով նոր հար- ցեր պիտի ստեղծուին:

Միւս կողմէ, իրաք թափ տուաւ ՄԱԿի քննիչներուն հանդէպ գի- ջումներուն՝ փաստելու համար, որ կը գործակցի իրանց հետ: Իրաք Եր- կուշաբթի օր արտօնած է լաւապէս մտածեն, թէ ինչ պիտի ըլլան ար- ջը՝ լրտեսական օդանաւ մը թռիչք կատարէ: Միւե- նոյն ատեն սակայն կու իրաք կը շարունակէ

ուղղել սպառնալիք ուղղել Միացեալ Նահանգնե- րուն: Արտաքին գործոց նախարար Նաթի Սապրի երէկ ըսաւ, որ իրաք իր սահմաններն ու անա- պատները ամերիկացի եւ քրիտանացի զինուորնե- րու դերեզմաններուն պիտի վերածէ:

Իրաքեան պաշտօնա- կան մամուլը խիստ ոճով քննադատեց արաբնե- րուն «ամօթալի լուռ- թիւնը» Պաղտատի վար- չակարգը տապալելու ամերիկեան սպառնալիք- ներուն հանդէպ: «Պա- պէլ» կը գրէր, որ արաք ղեկավարները պէտք է լաւապէս մտածեն, թէ ինչ պիտի ըլլան ար- ջը՝ լրտեսական օդանաւ մը թռիչք կատարէ: Միւե- նոյն ատեն սակայն կու իրաք կը շարունակէ

(ԱՅՓ)

ԻՆՉ ԿԸ ԳՐԵՆ...

Շարունակուած 3րդ էջԷԳ

ջարկէ ժողովուրդին ներդրումը բշխայինի սե- փականաշնորհման մէջ:

«Պայրաք» գրած է, թէ բշխայինի «բերրի եւ դրական» հանդիպում ունենալէ ետք, վարչա- պետը Դամասկոս կը մեկնի:

«Նախար»ի համաձայն, Մըր յայտարարեց, որ լիբանանեան բանակը տարածուելու նոր քայ- լի չէ դիմած:

Ըստ թերթին, Իսրայիլ կը յայտարարէ, թէ Հըպ- պալլայի հաշտույն լրտեսութիւն կատարող ցանց մը բացայայտած է: Թերթերը նաեւ անդրադարձած են այն իրո- յութեան, թէ պաղեստինեան սահմանադրու- թիւնը լայն իրաւասութիւններ կ'ընծայէ նախա- գահին, եւ թէ Կապալի մէջ պաղեստինցիներու սպանութիւնը տակաւին կը շարունակուի: Ըստ թերթերուն, Ապու Մապէն կը քանայ Պաղեստի- նի վարչապետ դառնալ, իսկ Ուաշինկթըն կը նախընտրէ Ֆայլապը: